19 OCAK 1980 CUMARTESİ 750 KURUŞ

Halkın Gazetesi

Demokrat

- "Anarşiyi Önleme Paketi,, adı altında baskı yasaları çıkarılıyor
- Liderler üşüttü, hayat pahalılığına yetişmek olanaksız, halk donuyor, ısınmak için yakacak bulunamıyor
- "Ekonomik Önlemler Paketi,, adı altında halkı açlığa mahkûm edecek devalüasyon ve zamlar hazırlandı

Bu hayat çekilmez

ANKARA (DEMOKRAT)

Anarşiyi önleme paketinin içinden baskı yasalarının çıkmasından sonra ekonomik önlemler paketinin de hazırlandığı ve teknik ayrıntılarının sonuçlandırıldığı öğrenildi. Alınacak önlemler arasında yüzde 40 oranında yeni bir devalüasyonun bulunduğu ayrıca benzin, mazot, demir-çelik, kağıt, sigara, içki, şeker ve sümerbank ürünlerine zam yapılmasının kararlaştırıldığı bildirildi.

Demokrat muhabirinin Maliye Bakanlığı yetkililerinden edindiği bilgiye göre, ekonomideki olumsuzlukları gidermek ve durma noktasına varan dışsatımları canlandırmak amacıyla alındığı belirtilen önlemler Mart başına kadar bölümler halinde açıklanacak. Bu arada Maliye Bakanı İsmet Sezgin'in dün Cumhurbaşkanına yaptığı ziyaretin ekonomik önlemler paketiyle ilgili olduğu yolunda yorumlar yapıldı.

Öte yandan ekonomik önlemler paketinde bulunmayan ancak zam için sırada bekleyen otomobil, ilaç ve gübre konusunun da bu ay içinde "sonuçlandırılacağı" verilen haberler arasında.

ABD ile anlaşma metinleri hazır değil

HABER MERKEZİ

İkili anlaşmalar konusunda CHP içindeki tartışma ve kaynaşma sürerken, Genel Başkan Bülent Ecevit'in başkanlığında partide yapılan toplantıya ait yeni haberler sızmaya başladı. Partinin "Dış Güvenlik Özel Uzmanlık Komisyonu" toplantısına Bütçe Komisyonu'nun partili üyeleri de katıldı. Sol Kanat parlamenterlerinden Ertuğrul Günay ve Sevil Korum da üyeler arasında bulunmaktadır.

Toplantıda Dışişleri eski Bakanı Gündüz Ökçün'ün çok konuşma-

(Devamı 7. Sayfada)

MSP'li Şener Battal'ın DEMOKRAT'a özel demeci

"Dış politika Amerikancı politikaya terkediliyor,,

MSP'li Battal "İkili anlaşma Ortadoğu'nun Türkiye üzerinden Amerikan kontrolüne alınması sonucu doğurabilir" dedi

ANKARA (DEMOKRAT)

MSP Grup Sözcüsü Şener Battal ABD ile yapılan ikili anlaşmanın, "Ortadoğu'nun Türkiye üzerinden Amerikan kontrolüne alınmasına yardımcı olmak gibi bir sonuç doğurabileceğini söyledi. "Dış politikanın gözü kapalı bir Amerikancı politikaya terkedilmesi hususunda endişelerimiz vardır" dedi.

Türkiye ile ABD arasında imzalanan ikili an-

(Devamı 7. Sayfada)

HABERİN İÇİNDEN

1959 Anlaşması yürürlükte mi ?

YAZISI 4. SAYFADA

Hatay valisinin görevden alınması istendi

ANKARA (DEMOKRAT)

Hatay CHP Milletvekili Öner Miski İçişleri Bakanı Gülcügil'e bir yazı ile başvurarak, Hatay

(Devamı 7. Sayfada)

İçişleri Bakanı Vali Sözgen'i savundu

ANKARA(ANKA)

İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil, CHP'li parlamenterlerin Hatay olaylarıyla ilgili olarak yaptıkları açıklamayı cevaplandırdı.

(Devamı 7. Sayfada)

Maliye Bakanı Sezgin, devalüasyon konusunda gazetecilere "Bilmiyorum, siz daha iyi biliyörsunuz,, dedi

ANKARA (DEMOKRAT)

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, Maliye Bakanı İsmet Sezgin'i dün saat 11.30'da Çankaya Köşkünde kabul ederek bir süre görüştü. Maliye Bakanı Sezgin görüşmeden sonra yaptığı açıklamada, Cumhurbaşkanı'na Suudi Arabistan'a yaptığı gezi hakkında bilgi sunduğunu söyledi.

Maliye Bakanı Sezgin, devalüasyon ve zamları içeren ekonomik önlemler paketi konusunu görüşüp görüşmedikleri yolundaki bir soruya karşılık olarak da "bilmiyorum, siz benden daha iyi biliyorsunuz" dedi.

Çin, Pakistan'a büyük çapta silah yolluyor

- AMERİKA OLİMPİYATLARI BOYKOT EDECEĞİNİ AÇIKLADI.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Afganistan olaylarının yarattığı bunalım devam ediyor. Sovyetler Birliğinin şu veya bu şekilde cezalandırılması gerektiğini düşünen Carter yönetimi 1980 Moskova Olimpiyatları'nı boykot etmek için çalışmalar yaparken, Afganistan'dan çelişkili haberler geliyor. Amerikan İstihbarat Kaynakları Sovyet birliklerinin Afganistan'da kimyasal silahlar kullanmaya hazırlandıklarını iddia et-

(Devamı 7. Sayfada)

Afganlı öğrenciler Afganistanlı gerillaları "Karşı Devrim Çetesi,, olarak niteledi

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye'de okuyan Afganlı öğrenciler faşist Davut Han döneminde emperyalist ülkelerin ağızlarını bile açmazken, devrimden sonra Afganistanla uğraşmayı görev edindiğini bildirdiler. Ve "Kral Zahir Şah ve faşist Davut Han döneminde rejime muhalif

(Devamı 7.Sayfada)

TMMOB Genel Başkanı Öztürk:

"Açığa alınan öğretmenler göreve iade edilmelidir"

ANKARA (DEMOKRAT)

TMMOB Genel Başkanı Teoman Öztürk, 200 bin öğretmenin örgütü olan TÖB–DER'in bir an önce açılmasını ve tutuklu bulunan yöneticilerinin serbest bırakılmasını istedi.

Faşist katillerin dışarda gezdiğini, bunun karşısında TÖB–DER'in kapatıldığını, yöneticilerinin aylardır tutuklu bulunduğunu, Kahramanmaraş katliamını protesto ettikleri için öğretmenlerin açığa alındığını belirten Öztürk, "Bizlerin, emekçi halkın çıkarları doğrultusunda mücadele veren öğretmenlerle bugüne dek olduğu gibi önümüzdeki zor günlerde de birlikte

(Devamı 7. Sayfada)

Kafaoğlu: Bu düzen bu güçlüklerin içinden çıkamaz

İstanbul'da Sheraton Oteli'nde yapılmakta olan 6. İktisatçılar Haftası'nın son oturumunda söz alan Arslan Başer Kafaoğlu Türkiye'nin içinde bulunduğu sorunların son derece büyük olduğunu belirterek, "Bu düzen, bu güçlüklerin içinden çıkamaz" dedi.

Türkiye'de tasarruf açığının astronomik rakamlara vardığını bildiren Kafaoğlu, bu açığın nedenlerini şöyle açıkladı:

(Devamı 7. Sayfada)

K. Maraş'ta faşistlere bomba taşıdığı gerekçesiyle tutuklanan Yüzbaşı Çeviker kaçtı

ANKARA (DEMOKRAT BÜROSU)

Kahramanmaraş'a bomba ve silah nakletmekten sanık olarak 1. nolu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nde yargılanmakta olan eski Yüzbaşı M. Ali Çeviker dün sorgulama için götürüldüğü Emniyet Sarayı'ndan, Ankara Adliyesi'ne getirilirken kaçırıldı.

Edinilen bilgiye göre, Yüzbaşı Çeviker'in Ankara Adliyesi'nde kaçma girişiminde bulunan ve bu girişimden sonra yakalanan iki sanığın yarattığı panik sırasında kaçtığı saptandı.

Öte yandan konuyla ilgili olarak bilgisine başvurduğumuz Ankara Nöbetçi Savcı Yardımcısı Sabahattin Kabaoğlu şunları söyledi:

(Devamı 7. Sayfada)

İbrahim Çiftçi'nin Bahçelievler katliamını yapanlar arasında olduğu öne sürülüyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Bahçelievler katliamı olarak bilinen 7 TİP üyesinin öldürülmesi ile ilgili davada tanık olarak dinlenen bir polis memuru, "Olaydan sonra apartmandan çıkan kişilerin İbrahim Çiftçi ile Ercüment Gedik'e benzediğini söyleyebilirim" dedi.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 numaralı Askeri Mahkemesi'nde dün devam edilen duruşmada dinlenen polis memuru, olayın meydana geldiği evin karşısında oturduğunu, silah sesleri üzerine evinin balkonuna çıktığını belirterek şunları söyledi:

(Devamı 7.Sayfada)

Tutuklu sanık, cezaevindeyken soyguna katılmış gibi gösterildi

HABER MERKEZİ

İkinci Şube Müdür Muavini UğurGür 'ü öldürmeğe teşebbüsten, Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde yargılanan Cemal Şener'in tutuklu bulunduğu sırada meydana gelen üç ayrı soygunda varmış gibi gösterildiği ileri sürüldü.

Cemal Şener'in tutuklu bulunduğu ve yargılandığı sırada meydana gelen Fikirtepe İş Bankası ve Ziraat Bankası soygunlarından hakkında gıyabi tutuklama kararı verilerek, Cerrahpaşa soygununa ise adı karıştırıldı.

Avukatı Nebi Barlas, Cemal Şenerin üç ayrı soygunda varmış gibi gösterilmesine ilişkin verdiği demeçte şunları söyledi:

(Devamı 7. Sayfada)

DEVRİMCİ — DEMİR—İŞ YÖNETİCİLERİNE İŞKENCE YAPILDI

Devrimci Demir-İş yöneticilerinin gözaltına alındıktan sonra karakolda dipçiklendiği, coplandığı hakarete uğratıldığı bildirildi.

Devrimci Demir-İş Sendikası'nı basan polisler içerde bulunan eşyaları tahrip ettiler.

İşkence görenlerin adli tıbba çıkma istemleri reddedildi

HABER MERKEZİ

Devrimci Demir İş Sendikası'nın İskenderun'da bulunan Genel Merkezi'nde 12 Ocak günü yapılan baskından sonra gözaltına alınan sendika genel yönetim kurulu üyeleri, çalışanlar ve misafirlere işkence yapıldı.

Bilindiği gibi sendika 12 Ocak günü güvenlik kuvvetlerince basılarak toplantıda bulunan Genel Yönetim Kurulu ve Yürütme Kurulu üyeleri olan 15 kişi ve orada bulunan diğer 5 üye de

(Devamı 7. Sayfada)

YURT—KUR Genel Müdürü açığa alındı

ANKARA (DEMOKRAT)

Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal, iki kez istifa etmesini istediği Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürü İsmail Aşıkoğlu'nu açığa aldı.

Kredi ve Yurtlar Kurumu'nun yansız çalışmalarından rahatsız olan AP iktidarının Gençlik ve Spor Bakanı, YURT–KUR Yönetim Kurulunu

(Devamı 7.Sayfada)

Vergi dairesinde çalışan bir memur 8 gündür gözaltında

ANKARA (DEMOKRAT)

Vergi dairesinde memur olarak çalışan Dursun Kara adlı yurttaşın "polis vurduğu" gerekçesiyle sekiz gündür 2. Şube 1. kısımda tutulduğu ve kendisinin aşırı şekilde dövüldüğü bildirildi.

Hasköy'de oturan ve bir ihbar üzerine evinin

(Devamı 7.Sayfada)

ADANA'DA 3 TURHAL'DA 2 KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

- İSTANBUL KUŞTEPE'DE ÜÇ GÜN ÖNCE İKİ KİŞİNİN ÖLDÜRÜLMESİNDEN SONRA DÜN DE BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ.
- İSKENDERUN'DA KARAKOL BASKINI İLE İLGİLİ OLARAK GÖZALTINA ALINAN 83 KİŞİDEN 81'İ SERBEST BIRAKILDI
- KIRIKKALE'DE FAŞİSTLERİN DEVRİMCİLERE SALDIRMASIYLA BAŞLAYAN OLAYLARDA 15 KİŞİ YARALANDI.
- ERZURUM'DA FAŞİSTLERİN YARALADIĞI TÖB–DER ÜYESİ ÖĞRETMEN ÖLDÜ.

HABERİ 5. SAYFADA

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Evet mi, hayır mı?

Eğer gerçekten söyleye söyleye insan oğlunun dilinde tüy bitseydi; Dr. Güçlü'nün katili silahların hesabını sormaktan Uğur Mumcu'nun, işkence olaylarını dile getirmekten Nimet Arzık'ın dillerinin birer ayı postuna dönüşmesi gerekirdi.

Uğur Mumcu Dr. Güçlü'nün katillerinin kullandıkları tabancaların numaralarına, sahiplerinin adlarına kadar yazdı. Ne oldu? Tabancaları cinayette kullanılanlar bugüne dek ikişer kez terfi ettiler.

Hangi işkenceciden hesap soruldu günümüze gelene dek?

Bir Ümit Erdal vardı, 12 Mart kahramanlarından.

Şimdi? İçişleri Bakanlığı'nın önemli bir koltuğunda oturuyor.

Kahramanmaraş kırımının yıldönümünde bildiri dağıtırken –eski dekan Neşet Aytan'ın ihbarı ile– alıp götürülen Hacettepe personelinden Hüseyin Karakaş, sonradan Numune Hastanesi'ne yarı ölü getirildi ve orada öldü. Biz de yazdık o günlerde. Arzık peşini bırakmamış. Aydınlık'da (17 Ocak 1980) ayrıntılı bilgi veriyor:

Hüseyin Karakaş önce Hacettepe Karakoluna götürülmüş. (Hacettepe Karakolunda kalış süresi belli. Yarım saat. Oradaki komiserin kimliği de belli).

Hacettepe Karakolundan Anafartalar Karakoluna. (Anafartalar Karakolunda kalış süresi belli. Kırk beş dakika. Oradaki komiserin kimliği de belli).

Sonra, bir ekibe teslim ediliyor. Emniyete götürülmek üzere. Ama avukatına göre götürülmüyor. Orada kaydı yok. (Karakaş'ı teslim alan ekibin şoförünün adı Remzi Çanakçı. Toplum polislerinden birinin adı da Cemil Ekençağ).

Saat 17 sularında Numune Hastanesi Aciline getiriliyor. Koma halinde. Oradan Beyin Cerrahisine alınıyor. Bir ara kendine geliyor ve işkenceden söz ediyor. İki gün içinde de ölüyor. (Ekibe teslim edilişi ile Numune Hastanesine getirilişi arasında üç saatlik bir boşluk var. Hastanede konuştuklarının ise iki tanığı, H.Ü. ve M.C.).

Hüseyin Karakaş'ın cesedini gören babasına göre: Sağ elinde altı çukur var.

Ölüm raporunda çukurların adı: Erezyon.

Gene aynı raporda; Şahdamarındaki tıkanıklığa, "Anjiografi" yapıldığı ve beyninin sol yarım küresinde, el ayası kadar, bir kanama görüldüğü yazılı.

Öte yandan, CHP Hatay Senatörü Mehmet Sönmez ve beş Hataylı Milletvekili (Haydar Demirtaş, Mevlut Önal, Ömer Miski, Malik Yelman ve Sabri Öztürk). Parlamentoda düzenledikleri basın toplantısında: "Hatay'da devlet terörü estirildiğini, halkın can güvenliği kalmadığını, Hatay halkının Kahramanmaraş soykırımını yeniden yaşamaya zorlandığını" açıklıyor ve olaylardan "Vali ve Emniyet Müdürünü sorumlu" tutuyorlar. Yerinde inceleme yaptıklarını belirterek, "Karanlık olayların düzenlendiği"ni ileri sürüyorlar. Ve, "Bir Ocak 1980 günü Ankara DEV–GENÇ eski ikinci başkanı Necdet Bozkurt kaymakamlıkta, iki yüz elli bin nüfuslu şehrin merkezinde tertipçiler tarafından öldürtülmüştür. Necdet Bozkurt'un kaçtığı yalandır. Yirmi gündür işkence ve açlıkla yürüyemeyecek durumda olan bir kişinin kaçması olanaksızdır. Necdet Bozkurt'un kurşun yediği bellidir, otopsi raporu da dediklerimizi doğrular biçimdedir. Tertipçiler, Necdet Bozkurt'u öldürtmüşlerdir. Kamuoyuna da, kaçarken vuruldu, demektedirler. Bu düzmecelere

(Devamı 7. sayfada)

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

19 OCAK

1970 – İZMİR'DE FEKO İŞYERİNDE GREV YAPILDI

İzmir'de Feko Sanayi ve Ticaret Komandit Şirketinde çalışan Maden-İş üyesi 15 işçi greve gitti. İşverenin de lokavt ilan ettiği grev, 140 gün sürdü.

1971 – 1200 İŞÇİ OTURMA GREVİ YAPTI

Berec Pil ve Akümülatör Fabrikasında 2 işçi temsilcisi ile bir işçinin işten çıkarılması üzerine 1200'e yakın işçi oturma grevine başladı. 20 Ocakta işçiler işten çıkarılan arkadaşlarını fabrikaya sokarak, çalışmaya devam etmelerini sağladılar. Bunun üzerine işçi temsilcileri gözaltına alındı.

1978 – HALK KAYMAKAMI PROTESTO ETTİ

Çanakkale'de Bayramiç Kaymakamı İrfan Kuyucu, demokratik kuruluşlara yaptığı baskılar nedeniyle. 2 bin kişilik bir halk topluluğu tarafından protesto edildi.

Kuyucu'nun baskılarını evinin önünde toplanarak protesto eden halk, daha sonra ilçedeki liseye giderek, dersliklerde asılı bulunan bozkurt resimleriyle, Ergenekon destanını tasvir eden tabloları yaktı.

Aym gün Ülkü Ocakları binasının da tahrip edildiği öğrenildi. Bayramiç Savcılığı bunun üzerine, olaylardan sorumlu tuttuğu 2 CHP İlçe Yönetim Kurulu üyesi ile ilçe başkanını gözaltına aldı.

GÜNÜN YAZISI

AP üslubu

Murat BELGE

Adalet Partisi'ni bir süredir muhalefette görüyorduk, iktidar olma üslubunun anısı küllenmeye başlamıştı. Şimdi hele ortaksız hükümet oldular, üslup gene sahnede. Televizyonun dizi filmleri gibi bir şey; bilinen kahramanlar, bilinen tavırlarıyla, biraz değişen olaylar içinde yer alıyorlar.

Gümrük Bakanının, bakanlığın baskına uğraması üstüne beyanatı bu ölümsüz üslubun bir kanıtıydı. Geçenlerde buna bir yenisini Savunma Bakanı ekledi. Meclis Komisyonunda, askerlik süresiyle ilgili indirimi açıkladı ve bundan başka bir indirimin "söz konusu olmadığını" bildirdi. Oysa Adalet Partisi, Ekim ayında seçim propagandası yaparken çok başka rakamlar veriyordu. İktidara geldiler, beklenilen olmadı, bakan sanki partili değilmiş, seçim propagandasından haberi yokmuşcasına "söz konusu değil" deyiverdi.

Kültür sorunlarında da AP üslubu, alışık olduğumuz bütün kalıplarıyla sahnede. Kültür Bakanı gelir gelmez Ferhat ile Şirin balesine taktı. Bin türlü sorun içinde kıvranan Türkiye'nin kurtuluşuna Kültür Bakanının katkısı da, bu baleyi engellemek ve çalışkanlığıyla Devlet Tiyatrosuna yıllardır görmediği hayatiyeti kazandıran Ergin Orbey'i yürütmek oldu. Böylece Devlet Tiyatrosu asli görevine, halkı istikrarlı bir şekilde sıkmak görevine geri dönüyor.

Kültür alanında AP üslubunun bir başka göstergesini Turizm Bakanı Konya'da, Şeb-i Aruz törenini açış konuşmasında kitlelere sundu. Koca Mevlâna'nın putperesti, ateşperesti çağıran ünlü dizelerini bakanlığına yaraşır biçimde yorumlayışıyla. Bakana göre, Mevlâna, "ruh turizmi"nin mucidiydi. Bu şiirsellik karşısında Mevlâna'nın ruhu da kendini turizme verip, Yeni Zelanda'ya filan uçmuş olabilir. Adalet Partisi üslubu yalnız hükümette kendini gösterecek değil elbette, dalga dalga başka kurumlara da yayılacak. Örneğin, Maden–İş Kongresinde Enternasyonal söylenmesi olayını duyuran TRT, şöyle bir açıklama yapma gereği duydu: "Komünist ülkelerin uluslararası marşı". TRT., bu marşın yalnız komünist ülkelere özgü olmadığını, dünyada işçi sınıfına dayalı bütün politik örgütlerde söylendiğini, örneğin Fransa gibi özendiğimiz bir ülkede yaşayan insanların, bu marşı söylemenin suç sayılabileceğine inanamayacaklarını bilmez mi acaba? Üstelik, bırakın komünist partileri, İngiltere seçmeninin yarı oyunu alan İngiliz İşçi Partisi üyeleri resmi günlerinde, törenlerinde bu marşı hep bir ağızdan söylerken, "Komünist ülkelerle" dayanışma içinde olduklarını mı göstermek isterler?

Türkiye değişti deyip duruyoruz. Gerçekten değişti de. Ama değişmeyen, hiç değişmeyecek gibi duran şeyler de var. En başta "resmi üstyapı". Yirminci yüzyılın dinamizmi, çağdaş toplumlarda tutuculuğu bile değişime zorluyor; tutucu, değişime uyarlı yeni şeyleri tutmak zorunda hissediyor kendini. Dünyanın en büyük hızla değişen toplumlarından biriyken değişime böylesine dirençli yapıları barındırmak da Türkiye'nin özgün çelişkisi olsa gerek.

FORUM

Yol ayrımında CHP

M.KADRİ ATABAŞ –MİMAR
CHP GENÇLİK KOLLARI MYK ESKİ ÜYESİ

14 Ekim sonuçlarının ardından hükümetten ayrılma ve tarihinin en düşük oy oranlarından birisine inen CHP'nde, 8. Olağanüstü Kurultayında 'bir şeylerin' değişeceğine inananlar, CHP'nin kendisini bu duruma getiren yanlışlarının tartışılacağını, "daha sağlıklı" kararların oluşturulacağını sananlar kurultaydan sonra büyük hayal kırıklığına uğramışlardır.

Oysa CHP Kurultayı, özellikle demokrat toplumcu kesimler için mutlaka irdelenmesi gereken yeni ipuçları vermiştir. CHP, yıllardır çevresinde dolanıp durduğu belirsizlikten (bir bölümü bilinçli, bir bölümü ise bilinçsiz) sıyrılmakta ve Türkiye'nin geleceğinde, varolacak güçü kadar da tehlikeli gözüken bir yöne doğru açılıma hazırlanmaktadır, yani popülizme... CHP yıllardır, demokrat toplumcu çizgide sözler ve bazı önermeler yaparken bu önermeleri popülist ögelerle içiçe olmuştur. İki yıllık hükümet denemesi, kafalardaki bu karmaşıklığın hafife alınması ve üstüne gidilmeyerek, karizmazı olan bir liderin arkasına sığınılmasının örgütü getirdiği nokta bu kurultayda ortaya çıkmıştır. 8. Olağanüstü Kurultayda lider bir öneri sunmuştur: "Durumumuzun nedeni, kafalardaki, ideolojideki karmaşıklık değil, BENİM söylediklerimin yapılmamasıdır, o nedenle de örgüt BENİM DEDİKLERİMİ yapacak bir biçimde kurulmalıdır, direnenler tasfiye edilmelidir". Buna dayanarak da bir örgütlenme modeli önermiştir: Tepede her türlü kontroldan arınmış lider, O'nun dediklerini yapmakla görevlendirilmiş, hem icra hem yargı organı Genel Yönetim Kurulu, en altta da TOPLUMSAL ÖRGÜTLENME İÇİNDE KİTLELER... Böylece parti denilen siyasal–toplumsal örgütlenme, tek yönlü bir iletişim modeli içinde tepedeki bireyin emir ve yön göstermesinden hareket eden bir modele çevrilmektedir. Bu yapı açıkça, popülist hareketlerin örgütlenme mantığına çağrışımlar getirmektedir. Jakoben–Leninist parti modellerinde bile görülmeyen bu parti modeli herhalde boşuna öne sürülmemiştir...

Ve bu model CHP Kurultayında kabul edilmiştir. Şimdi lider kabul gören programını uygulamaya koymaktadır. Bir yandan direnen ara kademeler kaldırılmakta, öte yandan toplumsal örgütlenme yapmak üzere yeni komiteler kurulmaktadır. Önemli nokta bu komitelerin parti örgütü içinde doğrudan yer alması değil, partinin dışında tutularak örgütlenmeleridir. Görünen odur ki, bu örgütlenme bir gün parti içinde de söz sahibi olmak isterse ve liderin dediğinden farklı şeyler söylerse kolaylıkla tasfiye edilebilecek, parti içinde sancılara sebep olmayacak, ama partinin "toplumsal örgütlenmesine" yol açacaktır.

CHP Kurultayı ikinci, daha uzun vadeli bir yolu da seçebilirdi, yani demokrat toplumcu bir parti örgütlenmesini, ama seçmemiştir. Bu durum mutlaka şu ya da bu yolun seçileceği gibi bir yaklaşımın gerekli olmadığını göstermesi açısından ilginçtir.

Seçimde böyle bir seçeneğin kabul görmemesinin nedenlerinden birini, Bizans–Osmanlı devlet ve toplum yapısının çağdaş Türkiye'ye olan uzantıları ve 'devlet kuran' bir parti olarak CHP'nin yapısındaki eklemleşmelerse diğer nedende, partide varolan ideoloji ve kavram karmaşıklığıdır. Senelerin devlet kuran partisi, 1960'ların ortasından bu yana yeni siyasaların oluşturulmasına açılmaktadır.

Ama bu açılımlarında CHP en başından itibaren ideoloji üretmeyi lidere bırakmıştır. Liderin yayınlanmış kitapları ve söylevleri dışında, CHP sol hareketinin başka bilgi birikimi yaratmamasının nedeni ise "Türkiye'ye özgü ve Marksist olmayan sol" olmaya dayandırılmıştır. Ecevit, demokratik sol tanımı kabul nedenini kendilerinin sosyal demokrat ismini, bu hareketler Marksist kökenli oldukları için reddettiklerini oysa demokratik sol isminin böyle bir bağlantıyı göstermediğini söyleyerek açıklamıştır. Böylece Ecevit, solun genel platformunu iki büyük kaynağını baştan reddetmiştir. Yani hem Jakoben–Leninist hem de (sosyal demokrat hareketleri de içeren) hümanist–demokrat sol kaynakları "Türkiye'ye özgü" bir akım yaratmak için dışlamaktadır. Oysa bu iki kaynak da tarihin çok değişik eklemleşmeleri sonucu ve büyük bir düşünce–eylem zenginliğine dayanarak gelişmişler ve birbirlerinden ayrılmışlardır. Bir ülkenin kendi toplumsal–kültürel yapısına uygun sol modelleme yaratması kuşkusuz doğrudur; ama, temelde üretilen kavramları reddederek değil, o kavramları yeniden ilintilendirerek... Böylece CHP'nin sol anlayışı daha baştan pek çok kaynağa ve insanlığın yarattığı pek çok bilgi birikimine kapatılmıştır. Geriye kalan tek kaynak Ecevit'in kendi yazdıklarıdır. Dünya tarihinde özellikle demokrat toplumcu hiçbir hareket, salt bir liderin yazdığı 5–6 kitaba dayanarak toplumsal dönüşümü sağlayacağı savı ile yola çıkmamıştır. CHP eğer dünyada örneği olmayan, böyle bir savla yola çıkıyorsa en azından devlet, sınıf ideoloji, parti, ihtilâl, reform, tarih ve bilgi metodoloji bilim, gibi pek çok kavramları ve yöntemleri tanımlamak ve üretmek durumundadır. Bunun böyle olmadığı açıktır, bu temel kavramlar konusunda hiçbir endişesi olmayan sol olabilir mi? Örneğin Ecevit solunun devletle ilgili tek tanımlaması, Ecevit'in 'demokratik solda temel kavramlar' kitabındaki bir paragraftır, sonuçta, CHP, "hem devlet partisi, hem de halkın partisi olmak gibi ne anlama geldiği belli olmayan bir muğlaklık içinde pek çok şeyini yitirmiştir.

CHP ile ilgili ikinci çıkmaz, ideoloji üretimini lidere bırakırken tüm iradeyi de lidere bırakarak, kendini baştan edilgen bir yapıya sokmasıdır.

Parti/toplum/sınıf/insan ilişkilerinin hangi kurumsal yapılarla ne yönde gelişeceği ideoloji ile ilintili bir seçmeler sorunudur. Bu seçmeleri sağlayacak, kimin haklı kimin haksız olduğuna karar verdirecek, yargıya vardıracak şey, seçmelere temel olan kavramlarla ilgilidir; yargı, onu üreten kurumun seçmeleri ile bağlantılıdır, CHP baştan bu konuyu Ecevit'e bırakarak, kendisini yargılama hakkını da ona vermiştir. Böylece parti yapısal olarak kendisini yargılama hakkını da ona vermiştir. Böylece parti yapısal olarak yargı–icra–yasama işlevlerini tek bir kuruma; genel başkanına vermiştir. Sonuçta Ecevit, yıllardır zımmen kabul edilmiş olan bu yapıya itirazlar olunca zımmi kabulün açık kabule dönüşmesini kurultaydan istemiştir. Kurultay adım adım terkettiği yetkilerini geri almak için bugüne kadar hiçbir çaba göstermemiş olmasının sonucunda tam eğilmeyi kabul etmiştir. Haksız olan Ecevit değil, yıllardır demokrat sol düşünceyi hafife alan ideolojiye önem vermeyen, partinin önüne kabul görebilecek demokrat toplumcu seçeneği geliştirmeden ve bu yönde uyarılarda bulunan demokrat toplumcu seçeneği geliştirmeden ve bu yönde uyarılarda bulunan demokrat toplumculara kulaklarını tıkayarak gününü gün edenlerindir. Böylece Ecevit, günlük post kapma kavgası içinde görünen tüm parti içi muhaliflerine cevap vermiştir: Bu cevapla beraber CHP için yeni bir durum ortaya çıkmıştır, CHP'nin yıllardır görmezlikten geldiği ideoloji sorunu...

Ya CHP demokrat toplumcu akımın gereklerini yerine getirecek, onun kavramları, modellemeleri içinde yeni seçenekler üretecek, bunu üretecek kadrolara yeni dengeler kurma olanağı verecek, ya da açılan popülizm yolunda devam edecek. Bu yolun çıkmazlarınıdünyanın pek çok ülkesi acı deneylerle yaşamıştır. Bir kez de CHP'nin yaşamasına gerek yoktur. Üstelik Türkiye'de Ecevit'in bu yolda başarılı olacağına dair hiçbir rasyonel neden artık görünmemektedir. Ecevit hükümet döneminde bu yolun gündemden kalkması için ne gerekli ise gene kendisi yapmıştır.

Bugün ÇHP, olasılık olarak çok zayıf olmakla beraber, ideoloji, örgütlenme, araştırma, karar ve icra organları arasında birbirlerinden göreli olarak özerk, bir toplumsal kurumlar arası ilişkilere dayalı demokrat sol parti olma yolundan başka –eğer 'demokratik sol' olduğuna hâlâ inanıyorsa– bir seçenekte, çıkmaz sokaklarda yıllarını kaybedecektir. CHP'nin kaybetmesi kendisini pek ilgilendirmiyorsa da, pek çok demokrat toplumcuyu ilgilendirmesi gerekir.

AÇIKLAMA

17 Ocak Perşembe günkü sayımızın ikinci sayfasında "forum" köşesinde yeralan TBMM Başkanlığına başlıklı yazımızın içinde yeralan 51 milletvekilinden üçü imzasını geri almıştır. İmzalarını geri alanlar Hatay Milletvekili Sabri Öztürk Çorum Milletvekili Şükrü Bütün ile Edirne Milletvekili Cavittin Yenal'dır.

Demokrat OKURLARINDAN MEKTUPLAR

Demirel'in iflâsı!

"Ben yüz günde devrimcileri demokratları ezip susturacağım" diye iktidara talip olan Demirel, şimdi kara kara düşünüyor. Çünkü halkı değil 100 günde 100 bin günde susturamayacağını anladı. "Ecevit gider, dertler biter" demişti. Ecevit gitti ama dertler bitmedi. Çünkü dertlerin temelinde 'sömürücü kapitalizm vardır. Yağsız, mazotsuz ekmeksiz kalmış bu toplum, aydınlık günlere ancak kapitalizmi tasfiye ederek ulaşabilir.

Ömer Yılmaz

Kapitalizmin bir suçu

Burjuvazi ve onun çeşitli sözcüleri, iş kazaları ve meslek hastalıklarının esas sorumlusu olarak işçileri göstermektedir. Onlar, iş kazalarının işçilerin tedbirsizliği dikkatsizliği, beceriksizliği'nden meydana geldiğini iddia etmektedirler. Patronlara göre iş kazaları ve meslek hastalıkları bir "kader"dir.

Gerçek böyle midir acaba? Amasya'da göçük ocaklar altında kalan 16 işçinin cesedi, hâlâ bu "kader" nedeniyle mi çıkarılmamıştır? Elbette hayır... Bırakalım iş kazalarını, ölen işçilerin cesetleri bile patronun kâr hırsı nedeniyle aylardır göçükten çıkarılmamıştır. Çünkü, cesetlerin bulunduğu ocağa doğru kazı yapıldığında, tüm madenin göçmesi, bir daha işlemez hale gelmesi tehlikesi vardır. Bu nedenle patron, kurtarma çalışmalarını engellemektedir. Tüm güçleriyle devlet, patronun bu isteğini yerine getirmek için, kurtarma çalışmalarından vazgeçmekte, işçilere ve ölen işçilerin ailelerine karşı patronu ve maden ocağını beklemektedir.

İş kazaları ve meslek hastalıklarının temelinde kapitalizm yatmaktadır. Kapitalizm, işgücünü bir meta haline getirmiştir. Yani işgücü alınıp satılan bir maldır. İşçi yaşamını sürdürmek için iş gücünü satmak zorundadır. Patron satın aldığı işgücünden daha fazla artı değer yaratmak için her türlü yolu dener. Patronlar için önemli olan daha fazla kârdır. Patron, kârını artırmak için satın aldığı işgücünü istediği biçimde kullanır. Patronlar, yoğun iş günü, fazla mesai, akort sistemi vb. yollarla işçileri daha fazla çalışmaya zorlar. Bu, işçileri daha fazla yorarak, yıpratarak, dikkatlerini azaltarak iş kazaları ve meslek hastalıklarına maruz kalmalarına yol açmaktadır. İşçiler bu şartlarda çalışmak zorundadır. Çünkü işgüçlerinden başka satacak hiçbir şeyleri yoktur. Öte yandan, patronlar iş kazalarına karşı, işyeri sağlığı için hiçbir tedbir almazlar. Bu konuda alabildiğine özgürdürler. Devlet, yasalar, mahkemeler hep yanındadır. Örneğin: Ülkemizde yasalara göre, patronun kendi ihmalinden doğan bir iş kazası sonucu ödediği ceza 2000 lira gibi gülünç paradır. Yine patronlar, iş kazalarına karşı makinaların, tezgahların bakımı gibi işlere hiç önem vermezler, bu konuda tedbir almazlar. Çünkü bu tedbir ve harcamalar onların kârlarını düşürür. Oysa onların amacı en fazla kârı sağlamaktır. Fakat tüm bu kârlar işçilerin kanı canı pahasına gerçekleşir. Tezgahlar işçilerin kanına boyanarak patronlara daha fazla kâr üretir. Bu nedenle, olanlar bir "iş kazası" değil tam anlamıyla bir iş cinayetidir.

İş kazalarının ve meslek hastalıklarının yok edilmesi, tamamen etkisiz hale getirilmesi ancak kapitalizmin ortadan kaldırılmasıyla olacaktır.

Suluova'dan bir maden işçisi

Resmi devlet dairesi mi Alibaba'nın Çiftliği mi?

Burası Mudanya ilçesi Ziraat Mühendisliği, Teknik Ziraat Müdürlüğüne bağlı, Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bünyesinde bir kuruluş birimi. Hükümet konağından ayrı müstakil bir binada işlevini yürütüyor. Bina dedimse sakın sizin anlayacağınız öyle ahım şahım bir bina değil. Ahşap, çürümüş ve dökülmekte olan bir bina... Binanın geçmişi yüzyıllara dayanır. Ancak ben çeşitli yerlerden elde ettiğim bulgularla gerçeğini saptadım. Taa Osmanlı İmparatorluğu döneminde Fransız emperyalizmin ve kumpanyalarının sömürü mekanizmasını hayata geçiren demiryolu istasyon binası. Sanırım anımsamış olmalısınız bu demir yolu hattının neden döşendiğini, hangi amaçla hizmete açıldığını bu konumuz dışında ancak tartışılır bir konudur. Şimdi bu istasyon binası demiryolunun kapanmasından sonra bir benzeri amaçla çalıştırılmak üzere İlçe Ziraat Mühendisliğine kiralanmıştır.

Binanın binaya benzemesine olanak yok.

Af edersiniz ama hayvanı bağlasanız hayvan durmayacak durumda olan bir hurdacı binasını anımsarsanız yeterince bir bilgi sahibi olduğunuzu anlarsınız. Bunca sıhhi yönden zararlı olan böyle bir bina neden tercih edilmiştir, hükümet konağında yer almasına karşın sormaz mısınız. Elbette sorarsınız hem de bal gibi...

Nedeni açık anlatayım: Amirimiz, soygun ve talanı, yolsuzluğu, ticaret işletmeciliğini, gelen her tür fasıl maddeden ödenekleri, daire alet, malzeme ve edevatlarını resmi otoyu özel otosu durumuna getirip kendi zeytinliğinde ve ağılında kullanmayı daha rahatlıkla yapmak için bu binayı tercih etmiştir. Her türlü kanıt, belge, şahit somut bir biçimde ortada duruyor biz devrimci arkadaşlar olarak tüm bunları tesbit ederek tek tek ortaya çıkarıp imza ederek belgeleyip yetkili kuruluşlara ileteceğimizi söylememize karşın daire amiri bize elinizden gelen ne varsa yapın şeklinde cevap verdi. Geçenlerde yine biz arkadaşlar, ödenek defterine bakarak öyle bir yolsuzluğunu bulduk ki bir görseniz. Bakanlıkça gönderilen yurt içi geçici görev yolluğunu kendi yandaşlarıyla gizli bir şekilde bizlerin hakkını da gasb ederek çekip yediklerini tesbit ederek kendilerinden bu konu hakkında bir açıklamada bulunmalarını istedik. Ancak açıklamada bulunamayacaklarını, belirtmelerine bizimle muhatap değilsiniz demelerine rağmen bizler direttik. Tek tek resmi belgelerle tesbit ederek suratlarına çarparak bu belgeleri üst kuruluşlara kadar ileteceğimizi yineledik. Böyle bizlerin bu şekilde davranmamızı bizi suçlar pozisyonuna düşürmek için elinden gelen baskıyı yaptı. Yaptı ama yüzündeki gerçek maskeleri düşünce neye uğradıklarını şaşırdılar. Evet sayın okuyucularım, amirimiz kendi yandaşlarıyla birlikte bu devlet dairesini özel mülkiyetine ipotek etmiş tüm olanakları kendi ticari işleri biçimine getirmiş gerçek bir devlet düşmanı, bir halk düşmanı olmuş, bu ve buna benzer kişiler devlet dairesi amirliğinde üstlenirse devlet ne olur, ne hale gelir artık siz karar verin. Böylesi milliyetçi maskeler takınan kişileri çok biliriz. Sorarsanız biz gerçek milliyetçiyiz derler ama kimi inandırabilirler ki...

Ziraatçı - Mudanya

TÜRK-İŞ e bağlı YOL -İŞ federasyonu üyesi

● "BAKAN KARAYİGİT YASA DIŞI YOLLARLA BU İŞKOLUNDA MİSK'İ GÜÇLENDİRMEK İSTİYOR"

YSE-İş'in üyelerine genelgesi: Greve hazır olalım

YSE-İŞ Genel Başkanı İsmet Acar: "Her türlü baskıları göğüsleyecek gücümüz var".

Köyişlerive kooperatifler Bakanı Karayiğit; Faşistlere diyeti mi var acaba?.

ANKARA (ANKA)

Türk—İş'e bağlı Yol—İş Federasyonu üyesi YSE—İş Sendikası tüm işyerlerindeki yaklaşık 40 bin üyesine dün bir genelge göndererek greve hazır olmalarını istedi.

YSE—İş Sendikası Genel Merkezinden gönderilen genelgede, Köyİşleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayiğit'in 5 Aralık 1979 tarihinde imzalanan toplu iş sözleşmesini yasa dışı yollarla uygulatmak istemediği ve bu işkolunda yetkisi ve üyesi bulunmayan MİSK'e bağlı Köy YSE—İş Sendikasının güçlendirilmesi için çaba harcandığı kaydedildi.

Öte yandan işveren yetkilileriyle 4 Ocak 1980 tarihinde yapılan toplantıda, Bakanlık yetkililerinin tüm uyuşmazlıkları çözümleyeceklerini belirttikleri, ancak bu konuda düzenlenen tutanağa imza atmadıklarını belirten YSE—İş yetkilileri, Çalışma Bakanlığına başvurarak, Uzlaştırma Kurulunun toplanmasını istediler.

YSE—İş yetkilileri, işverenin sorunu grev aşamasına getirdiğini belirterek, üyesi işçileri bu konuda hazırlıklı olmaları için uyardılar.

YSE İŞYERLERİNDE İŞÇİ ÇIKARIMI HIZLANDI

YURT HABERLER MERKEZİ

TÜRK-İŞ'e bağlı YSE-İŞ sendikası ile Köy-İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı arasında anlaşmazlık sürerken YSE'nin yurdun çeşitli bölgelerindeki işyerlerinde işçi çıkarımı hızlandı.

BURSA İL MÜDÜRLÜĞÜNDEN 97 İŞÇİ ÇIKARILDI

YSE Bursa İl Müdürlüğü'nde çalışan 97 işçi sözleşmeleri feshedilerek işten çıkarıldılar.

İl müdürlüğünde çalışan 97 işçinin işlerine son verilmesi üzerine işçiler adına bir açıklama yapan YSE-İş Sendikası Bursa Şubesi Başkanı Hikmet Afacan, şöyle dedi:

"Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı ile Sendikamız arasında toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır. Fakat sözleşmeye rağmen, ücretlerimiz, ikramiyelerimiz ve toplu sözleşmeden doğan tüm haklarımız ödenmemiş olup, sözleşmemizin uygulanması konusunda da yasa tanımaz bir tavır alınmıştır.

"Bakanlık istediği kadar yetkisiz bir sendikayı kayırsın, onun örgütlenme uğraşını desteklesin, YSE işçileri bu oyunu bozmaya kararlıdır."

KIRKLARELİ'NDE DE 51 İŞÇİNİN İŞİNE SON VERİLDİ

Kırklareli YSE Müdürlüğünde çalışan 51 mevsimlik işçinin işine son verildi. Olay üzerine Kırklareli YSE İş Sendikası Başkanı Nebi Türkgeldi'nin DEMOKRAT Gazetesine verdiği demeç özetle şöyledir:

"Odunun, kömürün bir tonunun 2200, etin kilosunun 200 TL. olduğu bir zamanda işçi arkadaşlarımıza bir aylık çalışma karşılığı olarak ödenen 3600-3900 liralık ücret çok görüldü. 11.Ocak 1980 günü 51 üyemiz işverence işten çıkarıldı.

"Arkadaşlarımız işten çıkarılmakla adeta açlığa terkedildiler.

"İşyerlerinde çalışan mevsimlik işçilerin kadrolu olabilmesi ve yeni baskı yasalarına karşı tüm ilerici, demokrat ve devrimci sendikaların güç ve eylem birliği oluşturmaları gerekmektedir"

YAKIT YOKLUĞU İŞTEN ÇIKARMALARA GEREKÇE YAPILIYOR

● BİRÇOK İŞYERİ YAKIT YOKLUGUNU FIRSAT BİLİP İLERİCİ DEVRİMCİ İŞÇİLERİ İŞTEN ATIYORLAR

YURT HABERLER MERKEZİ

Gerekli yakıtı bulamadıkları gerekçesiyle üretimlerini durduran fabrikalar gün geçtikçe çoğalıyor. İşçiler ya topluca zorunlu izne çıkarılıyor ya da çoğu kez olduğu gibi, grup grup işten atılıyorlar ve çoğu kez akaryakıt sıkıntısı işten atılmalara gerekçe yapılıyor.

ALEMDAR PORSELEN'DE 145 İŞÇİ İŞTEN ATILDI

GEBZE(KOCAELİ)

Bir süre önce Fuel-oil yokluğu gerekçesiyle Alemdar Porselen Fabrikasında üretime 1 hafta ara verilmişti. Daha sonra hammadde ve fuel-oil yokluğunu bahane ederek iş yerinde çalışan 145 işçinin işine son veren Alemdar Porselen Fabrikası sahiplerinden Metin ve Çetin Alemdar hakkında kanunsuz lokavt uyguladıkları gerekçesiyle Gebze Asliye Ceza Mahkemesi tarafından soruşturma açıldı.

İşverenin anti-demokratik uygulamalarına karşı direnen 145 işçi kararlı ve azimli bir şekilde mücadelelerini sürdüreceklerini belirttiler.

ARTVİN LİF—LEVHA FABRİKASINDA ÜRETİM DURDU

350 işçi ve 35 memurun çalıştığı Artvin Lif-Levha fabrikası bir aydan beri üretim yapmıyor. Günlük kapasitesi 110 ton Lif-levha olan fabrikanın günlük zararının 1.5 milyon lira olduğu belirtildi. İşçi, memur ücretleri ve diğer giderler de hesaplandığında fabrikanın aylık zararı 50-55 milyon lirayı buluyor.

Ücretli izne çıkarılan işçiler arasında kuşku ve huzursuzlukların da arttığı belirtiliyor. Bir süre daha fuel-oil temin edilemediği taktirde işçilerin ücretsiz izine gönderileceği bildiriliyor.

Fabrika Müdürü Avni Gencal isteği dışında ORUS Genel Müdürlüğüne atandı. Atama işlemi işçiler arasında tepkiyle karşılandı.

İşçilerin üye olduğu Ağaç-İş Sendikası Şube Başkanı Yaşar Seçkin: Fabrikanın üretim dışı bırakılması ve işçilerin izne gönderilmesi konusunda da "Sanki fabrikayı durduran işçilermiş gibi, işçileri açlığa terk etme girişimlerine yol açacak uygulamalara razı olmayacağız"dedi.

İŞÇİLER ZORUNLU İZNE ÇIKARILDI

Gemlik'te kurulu Sun gipek Fabrikası fuel-oil yokluğundan üretimini durdurdu.

600 işçinin çalıştığı fabrikada bakımcı ve idareci personelin dışında kalanlar zorunlu izne çıkarıldılar. Kendileriyle görüştüğümüz işçiler, yeniden ne zaman işbaşı yaptırılacaklarını bilmediklerini söylediler.

LPG stokları bitti

Tüpgaz sıkıntısı yeniden başlıyor

ANKARA (ANKA)

Tüpgaz (LPG) stoklarının bütünüyle tükendiği bildirildi. Tüpgaz sıkıntısının başgöstermesi üzerine bayilerin önünde yeniden kuyruklar oluşmaya başladı. İlgililer, bazı depocuların stoklama yapabileceğini, bu nedenle bayilerin sıkı biçimde denetleneceğini belirttiler.

Bu arada, Bütün Gaz Satıcıları Derneği Başkanı Şahin Abacıoğlu, "Yetkililer bir tas sicak çorbayı vatandaşa çok 'görmemelidir'" dedi. Abacıoğlu daha sonra şunları söyledi:

"İthal malı LPG gazı stoklarının tamamen tükendiğini öğrenmiş bulunuyoruz. Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü yetkilileri, ithalâtın bir süre gecikebileceğini bildirdiler. Bize göre en iyimser tahminle aybaşına kadar bu sıkıntı devam edecektir."

Demirel hükümetinin kurulmasıyla birlikte

Memur kıyımı hızlandı

YURT HABERLER MERKEZİ

Demirel hükümetinin kurulmasından bu yana devlet kurumlarının tümünde memur kıyım ve sürgünleri alabildiğine sürüyor. DEMOKRAT'ın yurt muhabirleri her gün değişik il ve ilçelerden sürgün, açığa alma, soruşturma haberleri iletiyorlar.

ÇORUM'DA 150 ÖĞRETMEN HAKKINDA SORUŞTURMA SÜRDÜRÜLÜYOR

Kahramanmaraş katliamını protesto etmek için boykota katıldıkları gerekçesiyle Ticaret Lisesi Müdürü Sami Akpınar'la birlikte 1 öğretmenin açığa alındığı, 150 öğretmen hakkında da soruşturmanın yürütüldüğü öğrenildi. Soruşturmaları yürütülen 150 öğretmenin de açığa alınacağı belirtildi.

Öte yandan bir süre önce Çorum Devlet Hastanesinden açığa alınan 11 hemşire ve 13 memurun açığa alınma işlemleri iptal edilerek, Doğu ve Güneydoğu illerine sürüldüğü bildirildi.

Öte yandan 1959'dan beri Çorum Devlet Hastanesinde çalışan ve 15 yıldan beri de hastanenin Başhekimliği görevini yürüten Operatör Dr.Orhan Arkan gerekçe gösterilmeden Sinop Devlet Hastanesine sürüldü.

ARTVİN'DE KIYIM NEDENİYLE BAZI DEVLET DAİRELERİ ÇALIŞMIYOR

Memurların açığa alınması nedeniyle bazı daireler çalışamaz hale geldi. Kahramanmaraş katliamını protesto ettikleri gerekçesiyle Vali Hüsnü Tuğlu tarafından memur ve öğretmenlerin açığa alınması sonucu ORKÖY, AGM ve Nüfus Müdürlüğünde hizmetin büyük ölçüde aksadığı bildirildi. Okullarda açığa almalara karşı tepkiler sürüyor.

Sağlık Müdürlüğü'nde de sürgün girişimlerine başlandığı bildirildi.

MİLAS LİSESİ MÜDÜRÜ MUĞLA VALİSİNİ MAHKEMEYE VERDİ

Kahramanmaraş katliamını protesto ettikleri ve boykota katıldıkları gerekçesiyle 8 öğretmenin çeşitli yerlere sürgün edilmesi üzerine Milas Lisesi Öğrencileri dersleri boykot etti.

Öğrencilerin boykota gitmesi nedeniyle Emniyet Müdürü ve Jandarma Alay komutanıyla birlikte Milas'a gelen Vali, Karakolda polis ve bazı gazetecilerin önünde lise Müdürü Celal Kara'ya: "Valizini topla git, seni Muğla İlinde çalıştırmam elimden gelse Türkiye'de çalıştırmam, defol git serseri herif," dediği öne sürüldü

Öte yandan Lise Müdürü Celal Kara'nın Muğla Valisini "memura hakaret ve suçsuz yere hürriyeti tehditten" mahkemeye verdiği öğrenildi.

ERZURUM MİLLİ EĞİTİM'DE KIYIM

Milli Eğitim Örgütünde çalışan, ilerici devrimci öğretmen, yönetici ve memurlar üzerindeki baskıların arttırıldığı ve içinde TÖB DER Erzurum Şube Başkanı Sıtkı Köni'nin de bulunduğu birçok öğretmenin sürgüne gönderildiği öğrenildi.

Dünyada en çok çalışan işçiler Türkiye'de

İZMİR (AA)

Türk işçilerinin çalışma süresi ve işgücü açısından dünya ülkeleri arasında ilk sırayı aldığı belirlendi.

Kısa adı ILO olan Uluslararası Çalışma Örgütünün çeşitli ülkelere mensup işçiler arasında yaptığı araştırmaya göre, Türk işçilerinin çalışma süresi ve işgücü bakımından birinci sırada yer aldığı saptandı.

Raporda Türkiye işçilerinin bir yılda toplam 2 bin 232 saat çalıştığı belirtilerek, bu çalışmaya karşı aldıkları ücretlerin hızlı artan enflasyon ve hayat pahalılığına yetişemediği açıklandı.

İLO Raporu, tüm bu nedenlerden dolayı Türkiye'deki işçilerin rahat bir yaşama kavuşamadıklarını ileri sürmektedir.

Devrimci Kimya-İş : Göz altındaki arkadaşımızın hayatından endişeliyiz

HABER MERKEZİ

Devrimci Kimya—İş Sendikasından yapılan açıklamada, MC hükümetinin işbaşına gelmesinden bu yana, devrimcilerin, demokratların, yurtseverlerin susturulmaya çalışıldığı belirtilerek, ülke çapında demokratik örgütleri ve yöneticilerine saldırıların devam ettiği bildirildi.

Sendika adına Genel Başkan Kemal Dolu'nun yaptığı açıklamada, 12 Ocak günü evinden polis tarafından alınan Sendika Genel Yönetim Kurulu üyesi Hayri Gümüş'ün hayatından endişe edildiği ifade edildi.

Açıklamada daha önce gözaltına alınan sendika üyesi Çuhadar Kimya Sanayii işçisi Şefik Baz'ın da 15 Ocaktan bu yana gözaltında tutulduğu belirtildi.

●

NUH Gıda'da işveren yasa-dışı lokavt ilan etti

HABER MERKEZİ

Bir süre önce grev uygulanmaya başlanan Nuh Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketinin dağıttığı malları pazarlayan Nuh Gıda ve Pazarlama Anonim Şirketinde 14.1.1980'de işveren lokavt ilan etti. İşçiler, işyerinde üç kişinin çalıştığını, ancak diğer işyerinde başlayan grevle birlikte, herhangi bir iş yapılması söz konusu olmadığı için, işverenin, bu üç kişinin bile maaşlarını ödemeye razı olmadığı için yasa dışı lokavt uygulamasına gittiğini söylediler.

●

AEG-ETİ'de anlaşmazlık sona erdi

AEG—ETİ işyerinde 26 gündür süren direniş sona erdi.

Gebze'de kurulu AEG—ETİ Elektrik Endüstrisi A.Ş. işyerinde çalışan 610 işçi, işverenin bazı antidemokratik uygulamalarına son vermek amacıyla, 26 gündür sürdürdükleri direniş Dev Metal—İş Sendikasıyla işveren arasında bir süredir yapılan görüşmelerin anlaşmayla sonuçlanması üzerine sona erdi.

Görüşmeler sonunda işverence kabul edilen Dev. Metal—İş'in istekleri arasında işverenin, Dev. Metal-İş'i çoğunluk sendikası olarak tanıdığı, sendika aidatlarını kesmeyi kabul ettiği ve iş akti feshedilen baştemsilcinin tazminatlarını vermeyi, toplu sözleşme sonunda tekrar işe almayı kabul ettiği istekler yer almaktadır.

Dev. Metal—Iş Sendikası yöneticileri: "İşverenin bu maddeleri uygulamaması gibi bir durum olursa tüm AEG işçisinin sendikasıyla birlikte hareket edeceği bilinmelidir" dediler.

Yeraltı Maden-İş ve üyeleri her zaman her yerde gerici ve faşist güçlerin baş hedefi oluyorlar.

Yeraltı Maden-İş üyesi Erzurum TKİ işçileri:Faşist baskılar sürgünler kıyımlar mücadelemizi durduramaz

ERZURUM (DEMOKRAT)

Demirel hükümetinin başa geçmesiyle birlikte Erzurum'da kamu kuruluşlarında çalışan ilerici, yurtsever, devrimci işçi, öğretmen ve memurlar üzerindeki baskıların her geçen gün yoğunlaşarak sürdüğü bildirildi.

Doğu Linyitleri Müessesesi Müdürlüğüne atanan ve faşist olduğu söylenen Erol Kavukçu'nun MHP'li ve ÜGD'li faşistleri işletmeye getirterek DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İş Sendikası üyesi işçiler üzerinde sistemli bir baskı uyguladığı, işçileri tehditle sendikalarından ayrılmaya zorladığı, baskılara boyun eğmeyen devrimci işçileri ise sürdüğü saptandı.

Sürülen devrimci işçilerle yaptığımız görüşmede: "Ne. faşist baskılar, ne de sürgün ve kıyımlar mücadelemizi engelleyemez" dediler ve kararlılıkla direneceklerini belirttiler.

9000 işçinin İzmir Belediyesinden 400 milyon alacağı var

Genel-İş, İzmir Belediyesinde grev hazırlığı sürdürüyor

İZMİR (AA)

İzmir Belediyesinde çalışan 9 bin işçinin toplam 400 milyon lirayı bulan alacakları olduğu, DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının grev hazırlıklarını sürdürdüğü bildirildi. Bu konuda İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak işçilerin greve gitmelerinin en doğal hakları olduğunu belirterek "Grev kararı alınırsa ben de desteklerim" şeklinde konuştu.

Alyanak İzmir Belediyesinin bütçesinin günde 7 milyon lira açık verdiğini öne sürerek, aldıkları bazı zam kararlarının Bakanlıkça onaylanmasına umut bağladıklarını ancak bir türlü imzalanmadığını bildirdi. Alyanak, "Elim kolum bağlı, yapacak bir şeyimiz yok. Arsalarımızı bile satışa çıkardık. Fakat bu yoldan elde edilen gelir çok az" şeklinde konuştu.

Öte yandan işçilerin üyesi bulundukları, Genel İş Sendikası Ege Bölgesi Merkez Şube başkanı Zeki Mertol, grev hazırlıklarının Genel Merkez düzeyinde sürdürüldüğünü bildirdi. Mertol, uzlaştırma kurulunun toplanmasını beklediklerini, kurul toplandıktan sonra doğacak grev haklarını kullanacaklarını belirtti.

Mertol açıklamasında son derece huzursuz olan işçilerin sabrının tükendiğini belirterek, "Memuruna açıktan ikişer maaş ikramiye bulan başkan işçimizin hakkını da vermelidir" dedi.

6 Sendika eylem ve güç birliği için protokol yaptılar

BURSA (THA)

DİSK'e bağlı Tekstil, Türkiye Maden-İş, Bank-Sen ve Hür Cam-İş ile TÜRK-İŞ'e bağlı Kristal-İş ve Bağımsız Otomobil-İş Sendikaları toplu iş sözleşmelerinde işverenlere karşı güç ve eylem birliği içinde bulunulması amacıyla bir protokol yaptılar.

Tekstil Sendikası Bursa Şubesi Başkanı Günay Onayman Sendikalar arasında yapılan güç birliği konusunda şunları söyledi: "Tekstil Sendikası olarak 33 bin işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi görüşmelerimiz uyuşmazlıkla sonuçlandı.

Türkiye Maden-İş sendikası nın da yine MESS ile sürdürdüğü görüşmeler uyuşmazlıkla sonuçlandı. Yalnızca iki sendikanın toplam 68 bin işçisi vardır. Biz İstanbul'da yapılan Genel Temsilciler Meclisi toplantısında sözleşme taslağında yer alan ve işverence kabul edilmeyen haklarımızdan taviz verilmemesi için kesin kararlılığımızı belirttik. Türkiye Maden İş Sendikası da isteklerinden dönüş yapmayacak. İşverenler bu aşamada bir yaklaşımda bulunmazlarsa 68 bin işçi için grev kaçınılmaz olacaktır.

Greve gidilmesi halinde güç ve eylem birliği yapan 6 sendika birbirlerini destekleyeceklerdir. İşverenlerin katı tutumuna karşı birlikte mücadele verilecektir. DİSK bünyesindeki öteki sendikalarda grev yapan sendikaları destekleyeceklerdir."

KISA KISA

KORGAN (ORDU) Korgan'a yeni atanan Kaymakam ve jandarma assubayının göreve başlamasıyla birlikte halk üzerindeki baskı ve saldırıların arttığı belirtildi.

Önceki gün gece Korgan İlçesi'ne bağlı Çamlı Köyünde çevrede devrimci olarak bilinen öğretmenlerin kaldığı okul lojmanının faşistler tarafından silahla tarandığı bildirildi. Silahlı saldırı olayında ölen ya da yaralanan olmadı.

EREĞLİ (ZONGULDAK) Yeni MC hükümetinin başa geçmesiyle birlikte faşist saldırıların Ereğli'de daha da arttığı bildirildi.

Görgü tanıklarından edinilen bilgiye göre, önceki gün saat 17.00 sıralarında aralarında Mehmet Özkancı ve Adem Telli'nin de bulunduğu bir grup faşistin ÜGD'nin önünde caddeden geçmekte olan solcu kişilere silahla saldırdıkları ve Metin Altıntaş adlı bir kişiyi yaraladıkları öğrenildi.

Saldırıdan sonra olay yerine gelen güvenlik görevlilerinin saldırganları bırakıp yaralıların peşine düşmesi ve ÜGD'yi araması beklenirken DEV—GENÇ'i aramak istemesi halk tarafından tepkiyle karşılandı.

KAYSERİ Kayseri'nin Gültepe Mahallesinde bulunan 600 kişilik yarı açık cezaevinde 900 tutuklu ve hükümlünün yattığı bildirildi. Bundan sonra cezaevine gönderilecek tutuklu ve hükümlülerin beton üzerinde yatıp kalkacağı öğrenildi. 80 siyasi tutuklunun yattığı Kayseri Cezaevi'ne başka cezaevlerinden sürekli tutuklu ve hükümlünün gönderilmesine devam ediliyor.

YAKLAŞIM

Tekel Direnişi ve "saf iktisat"

Yılmaz DOĞAN

Sabah yazımı teslim etmek üzere gazeteye giderken sigara almak için bir büfeye uğradım. Bir paket Samsun istedim, büfedeki genç, "Yok", dedi. Maltepe istedim. Büfeci yine "Yok" dedi ve ekledi: "Bilmiyor musun ağbi, Tekel işçileri direnişte" Büfe önünde, bir tost bir ayran, alelacele sabah kahvaltısı yapan 35-40 yaşlarında bir memur hemen lafa karıştı ve "Bu işçiler" dedi, "çok oluyor artık".

"Bu işçiler de çok oluyor artık". Son yıllarda bu cümleyi çok duyar, çok okur olduk. Özellikle büyük sermaye çevreleri, siyasi partileri ve çeşitli ideologları ikidebir işçilerden, sendikalardan, işçi haklarından yakınır dururlar. Üstelik kendi. sınıf çıkarlarının gereği olan bu yakınmalarını toplumun değişik kesimlerine yaygınlaştırarak, emekçileri birbirleriyle karşı karşıya getirmeğe ve böylece kendilerine doğrudan tavır alan halk kesiminin karşısına daha güçlü çıkmaya çalışırlar.

Şimdilerde, bakkalda, büfede sigara bulamayan memur öğretmen, tekniker, esnaf ya da işçi Tekel işçilerine karşı öfkelenip duruyor. Oysa, Tekel işçilerine değil, Tekel yöneticilerine Gümrük ve Tekel Bakanlığı ileri gelenlerine ve Demirel Hükümetine öfkelenmeleri gerekir. Çünkü bugünkü sigara yokluğunun nedeni onların, işçilerin haklı istemlerine kulak tıkayan tutumlarıdır da ondan.

Tekel işçilerinin direnmeleri, bizleri sigarasız bırakmak için değil elbet. İşyerlerinin kendilerinin ve civardaki halkın can güvenliğini tehdit eden ve MC dönemlerinde yerleştirilen faşist militanlardan arındırılmasını; işe gidip gelişlerin topluca yapılması için vardiyalara servis konmasını istiyorlar. Bu istemi hangi işçi, hangi esnaf ya da memur eleştirebilir? Kendi mahallelerinde ve işyerlerinde, onların can güvenliği de faşist militanların tehdidi altında değil mi? Öte yandan Tekel işçileri birtakım ekonomik-demokratik istemlerde de bulunuyorlar. 'Fiyatların deve, ücret, maaş ve diğer emekçi gelirlerinin pire" olduğu günümüz koşullarında, hangi emekçi var ki yeni yeni ekonomik istemlerde bulunmasın?

Bu denli haklı, meşru, örnek ve onurlu bir eylem içinde olan Tekel işçilerine karşı çıkmak mümkün mü? Sigara bulamıyorsak bu direnişe ve bu direnişin uzamasına neden olan Tekel yöneticilerine, Gümrük ve Tekel Bakanlığı yönetimine ve Demirel hükümetine kızalım, Tekel işçilerine değil.

"KİT'leri, ekonomiyi, Türkiye'yi (ve benzeri herşeyi) kurtaran arslan" iktisatçılarımıza ve siyaset adamlarının danışmanlarına gelince... Her ağızlarını açışlarında "israf ekonomisi!" demelerine karşın, KİT'leri faşistleştirmek için faşist militanların milyonlarca lira karşılığında KİT'lere yerleştirilmesine niçin karşı çıkmıyorlar dersiniz? Bize göre tam bu noktada(!) "saf iktisattan" "politik iktisada" geçiliyor da ondan!

GÜNÜN GÖZLEMİ

Yeni bir PDM tuzağı mı?

Demirtaş CEYHUN

Geçen akşam, elektrikler de kesilmiş, mum ışığında tam sofradayız, öfkeli öfkeli 'tık tık tık" vuruldu kapıya. Hayırdır inşallah diye mırıldana mırıldana "Kim o?" dedim. Hani, güvenlik sorumlularının da tavsiyesi üzerine, canımızı almaya karar vermiş faşist çetelerine karşı tedbirliyiz ya... Bu nedenle "kim o?" diye seslenip bir yanıt almadan kapıyı açmıyoruz. Bizim tedbirimiz de bu kadar. Aziz Nesin, yazarlara yöneltilen tehditlere karşı yaptığı basın toplantısında, "bundan böyle biz yazarlar da canımızı korumak için gerekli önlemleri kendimiz alacağız" demişti de, vay efendim sen misin? "Yazarlar da silahlanıyorlar!..." diye kıyameti koparmıştı faşist borazanlar. Oysa bizim tedbirimiz de, topu topu bu. "Kim o?" diye sormadan kapıyı açmamak.

Kapının ardından duyulur duyulmaz bir ses "aç, benim" filan gibisinden bir şeyler söyledi. Tanıdık birinin sesine benzettim, açıverdim ki kapıyı... Tövbe... İki zebella adam. Şaşkınlıkla kalakaldım öyle. Karım arkadan mumu yetiştirdi. Hâlâ silahlar ateş kusmadığına göre, gelenler demek infaz mangısından değil Ama mum ışığında şaşkınlığım daha da arttı. Gelenler iki bekçiydi. "Hay allah" dedim içimden. "Polis vazife ve selahiyetleri yasasının değiştiğini ne de çabuk öğrenmişler. Demek, savcıdan filan izin almadan polis ilk önce bizim evi basıyor"

-Buyrun, dedim biraz öfkeli, biraz şaşkın ve mütevekkil.

-Seni, dedi bekçilerden biri, Karakola götürmeye geldik.

-Hayrola dedim. Bir şey mi var?

-Tehdit ediliyorum demişsin Sıkıyönetime. Komserim seni çağırıyor. Evrak hakkında bilgi alacakmış senden.

İnanın bir kez olsun 'siz' demediler bana, kırk yıllık samimi arkadaşımmış gibi hep 'sen' dediler. Ama canları sağolsun. Yasa kendilerine çat kapı evimi basma hakkını tanıdığı halde, gene de iyi insanlar ki, basmıyorlar beni karakollarına götürmeğe kalkışıyorlar.

Binbir rica ile, karakola telefon etmek için izin aldım, Komser beye gazeteci olduğumu söyledim, tam yemek saatinde bu iki bekçinin beni karga tulumba karakola götürmeye kalkışmalarının anlamsızlığını anlatmaya çalıştım, Komser beyin, sağolsun, lütfedip telefonla verdiği emir sayesinde paçayı anca kurtardım.

Sonra da, bütün gece Ecevit'i andım.

Bilmem ki ne desem... Sayın Ecevit'le Sayın Demirel'in, egemen çevrelerce nicedir planlanan ve bir zil takıp oynamadıkları o ünlü "diyalog"unun ilk meyvasını "şükür" gördük. Artık, polis ve bekçi kardeşler, canları istediği an, evlerimize tanrı misafiri olabilirler. Tabii Sakıp Sabancı ile Vehbi Koç'un evine misafir olmaya kalkışacak kadar da cahil değiller ya... Arada bir öyle cahil polis veya bekçi çıkacak olursa, Emniyet Genel Müdürlüğünün onları derhal temizleyeceğinden de en küçük kuşkumuz yok doğrusu.

Hani diyeceksiniz, sanki eskiden polisler istedikleri evleri rahat rahat basmıyorlar mıydı? Hatta, polislere karşı silahlı direnmeye giriştikleri gerekçesiyle, kurşuna dizme olayları olmuyor muydu?

Ama benim asıl demek istediğim bunlar değil. CHP'nin durumu.

Bilmem ki Sayın Ecevit ve CHP'nin Merkez takımı, "olumlu muhalefet" adı altında Parlamentoyu muhalefetsiz bıraktıklarının farkındalar mı?

1971 öncesini yaşayanlar iyi anımsayacaklardır. Gizli güçlerce çok ustalıklı bir biçimde sahneye konulan TİP'i parçalama planının hemen beraberinde bir de PDM planı yürürlüğe sokulmuştu. Yani, muhalefet parlamento dışına taşırılmaya çalışılmıştı. Bu PDM (Parlamento Dışı Muhalefet) planına, mal bulmuş magribi gibi sarılanlar da, o günlerin ünlü "cuntacılar"ı olmuştu.

Bu PDM planı üzerine neler yazılmadı, neler... PDM'nin en büyük savunucusu da anımsadığım kadarıyla Kemal Bisalman'dı, 12 Mart döneminde tek solcu dergi çıkaran, tek solcu gazete çıkarabilen kişi. Şimdi kim bilir nerelerdedir? Ne iş yapmaktadır? Tanrı bilir.

Bu PDM planının sonunu ise, hepimiz çok iyi biliyoruz. 12 Mart. Faşist güçlerin planlı biçimde solcu avına çıkmaları. Toplu tutuklamalar. Kontr-gerilla...

İşte şimdi de CHP uyurgezerlerinin Parlamento'da "olumlu muhalefet" yapacağız gerekçesiyle muhalefeti parlamento dışına kaçırmaya neden olmalarından korkuyorum. Galiba 12 Mart öncesi yürürlüğe sokulan planlar bir kez daha ısıtılıp gündeme getiriliyor.

Bu oyunu (bilerek veya bilmeyerek) bir parçacık bozucu eylemlere girişen CHP'nin sol kanadının temizlenmeye kalkışılmasını da gördükçe, doğrusu tüylerim diken diken oluyor.

Aman dikkat edelim. PDM tuzağı yeniden kuruluyor!...

HABERİN İÇİNDEN

1959 Anlaşması yürürlükte mi?

Yeni ikili anlaşmaların gündeme geldiği bu günlerde 1959 yılında imzalanmış bulunan Türk-ABD ikili anlaşmalarının yürürlükte olup olmadığı yeniden tartışılmaya başlandı.

ABD ile o tarihlerde imzalanmış bulunan ikili anlaşmalar ABD'ye Türkiye ile ilgili çok geniş haklar sağlanmaktaydı. Bu haklar zaman içinde oluşan anti-emperyalist bilinç çerçevesinde Türkiye halkını ve aydınların tepkilerini çekmiş ve kamuoyunda tartışılır hale gelmişti.

Bilindiği gibi 5 Mart 1959 günü Türkiye adına Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu ve ABD adına Büyükelçi Pletcher Warren tarafından imzalanan ve 9 Mayıs 1960 günü Millet Meclisi'nden geçen bu anlaşmaya dayanak olarak Bağdat Paktı gösterilmekte ve şöyle denilmekteydi. "Karşılıklı işbirliği paktı azalarının (...28 Temmuz 1959 tarihinde imzalanan beyannamedeki....) müşterek emniyetlerin korunmak ve doğrudan doğruya veya bilavasıta tecavüze mukavemet etmek hususunda ki azimlerini beyan etmiş olduklarını nazarı itibare alarak:

ABD hükümetinin 24 Şubat 1955 tarihinde Bağdat'ta imzalanmış olan karşılıklı işbirliği paktının başlıca komitelerinin çalışmasına iştirak ettiğini kaydederek.,

Birleşmiş Milletler Anayasası'nın 51. maddesi gereğince (Emniyet ve müdafaaları için işbirliği yapma haklarını teyid ederek:

Amerika Birleşik Devletleri hükümetinin, Türkiye'nin bağımsızlık ve bütünlüğünü kendi milli menfaati ve dünya sulhu için hayati telakki ettiğini gözönünde tutarak:

1954 tarihli "Değişik karşılıklı güvenlik kanunu ve Ortadoğu da barış ve kararlılığın sürdürülmesine dair ortak karar sürati uyarınca Amerika Birleşik Devletleri Kongresi tarafından ABD Cumhurbaşkanı'na verilen gerekli yardımda bulunma yetkisini gözönünde tutarak ve:

İran ve Pakistan hükümetleri ile Birleşik Amerika Devletleri arasında karşılıklı olarak aynı mahiyette anlaşmalara girişildiği gözönünde bulundurularak aşağıdaki hususlarda antlaşmaya varmışlardır" denilmektedir.

Anlaşmanın özelliğini oluşturan "dolaylı saldırının ne olduğu sorulduğunda zamanın Dışişleri Bakanı 5 Şubat 1960 günü Dışişleri Komisyonu'nda "mütecavizler bilinmeyen ve beklenmeyen saldırı usulleri bulmaktadır. Bu itibarla saldırının katı ve dar bir tarifine saplanmak doğru değildir"diyerek saldırının tarifini yapmaktan kaçınmıştır.

Bu son derece sakıncalı anlaşmanın Büyük Millet Meclisi'nde görüşülmesi sırasında CHP milletvekilleri Meclis'i terketmişler ve anlaşma Demokrat Parti milletvekillerinin oylarıyla onanmıştır. (Sonradan Bağdat Paktı CENTO'ya dönüşmüştür.)

Anlaşmanın dayanağı olarak gösterilen Bağdat Paktı anlaşmasının 1.nci maddesi ancak pakta üye ülkeler arasında bu tip anlaşmalara izin vermektedir. Amrika ise pakta üye olmadığından anlaşmanın hukuksal dayanağı ta baştan yoktu. 1969'da Cumhuriyet Senatosu'nda anlaşmayı savunan zamanın Dışişleri Bakanı Çağlayangil bu anlaşmanın sadece Türkiye ile değil, "Aynı metinler halinde Türkiye-Amerika, Pakistan-Amerika, İran-Amerika arasında" imzalandığını, "dolaylı tabirinin ise "Ne Bağdat Paktına, ne CENTO ittifakına aslı üye olarak dahil olmayan ve kendisini NATO ittifakı gibi güçlü bir ittifakın kuvvetli şemsiyesi altında hissetmeyen müttefiklerimizin teminatı olsun diye o üslup ile girdiğini, "ifade etmiştir.) (Tutanak Dergisi Cilt: 49 Toplantı 8)

Çağlayangil'in bu savunmasının anlaşılır yanı yoktur. Kimdi hem NATO ve hem de CENTO ittifakına dahil olmayan müttefiklerimiz? Böyle bir müttefikimizin bulunmadığı ve hele İran'ın CENTO'dan ayrılışıyla CENTO da çöktüğüne göre bu anlaşmanın savunulur yanı olmadığında siyasal çevreler birleşiyor. Ama anlaşmanın yürürlükte olmadığını da kimse söylemiyor.

JAPONYA İLE 1960'DA YAPILAN İKİLİ ANLAŞMA

Amerikan hükümetinin hükümranlık haklarına gerçekten saygılı olduğu bir ülke ile yaptığı ikili anlaşma çok farklı olmaktadır. Buna örnek olarak Japonya ile 1960-ta imzalanan anlaşma gösterilebilir. Bu anlaşmanın maddeleri şöyle özetlenebilir:

Madde 1- Taraflar içine düştükleri herhangi bir uluslararası anlaşmazlıkta, Birleşmiş Milletler Anayasası'nda gösterildiği gibi uluslararası barış, güvenlik ve adaletin bozulmamasına dikkat edecek, herhangi bir ülkenin toprak bütünlüğü ve bağımsızlığına karşı silah kullanmamayı taahhüt ederler.

Taraflar diğer barışsever ülkelerle birlikte Birleşmiş Milletler'in görevlerini yapmasını kolaylaştıracaklardır.

Madde 2- Taraflar kendi dış ekonomik ilişkilerinde ki çatışmalarına son verip aralarında ekonomik iş birliğini geliştireceklerdir.

Madde 3- Taraflar kendi güçleri ve karşılıklı yardımlaşma ile kendi güçlerini, anayasaları hükümleri içinde geliştireceklerdir.

Madde 4- Taraflar bu anlaşmanın uygulanmasında ve Uzak Doğu'da barış ve güvenliğin tehlikede olduğu her durumda, her iki tarafın da istemi ile zaman zaman danışmalarda bulunmak üzere bir araya geleceklerdir.

Madde 5- Japon yönetiminde her iki taraftan birine yapılacak bir saldırı her iki ülkenin kendine yapılmış bir hayati saldırı olarak alınacak ve taraflar kendi anayasalarındaki yöntemlerle harekete geçecekler böyle bir saldırı ve buna karşılık alınan önlemler Güvenlik Konseyi'ne bildirilecek ve konsey gerekli önlemler aldığında duruma son verilecektir.

Madde 6- Japonya'nın güvenliği ve Uzak Doğu'da barış ve güvenliğin korunması için Amerika'ya Japon topraklarını, deniz üs kolaylıklarını kullanma hakkı tanınmıştır. Bu üslerin ve bölgelerin kullanım biçimi ayrı bir anlaşma ile saptanacaktır.

Madde 7- Önemli değil.

Madde 8- Bu anlaşma kendi anayasal süreçlerine uygun olarak Japon ve Amerikan yasama organlarınca onanmış olacaktır.

Bu anlaşmanın altıncı maddesindeki üç tesis anlaşması da kullanımın karşılıklı danışmaya dayanacağı şekilde düzenlenmiştir.

Görüldüğü gibi Japonya ile yapılan bu anlaşma ne NATO uyarınca bizimle yapılan ikili anlaşmaya ve hele ne de Bağdat Paktı (CENTO) gereğince 1960'da imzaladığımız ikili anlaşmaya hiç benzememektedir.

Pakistan, Amerika'nın yardım paketini yetersiz buldu

● PAKİSTAN, AMERİKAN EKONOMİK VE ASKERİ YARDIMINI AZ BULURKEN, VAR OLAN BORÇLARININ YENİDEN GÖZDEN GEÇİRİLMESİNİ İSTİYOR.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a müdahalesinden sonra, dünya kamuoyunun dikkatlerini üzerinde toplayan Pakistan'a giderek, Pakistan Başkanı General Ziya-ül Hak ile görüştü.

Pakistan, ABD'den askeri ve ekonomik yardımın yanısıra, var olan borçlarının da yeniden gözden geçirilmesini de istiyor. Pakistan'ın listesinde ayrıca, gelişmiş bombardıman uçakları, tanklar, ağır silahlar ve haberleşme araçları var. Bu listeler Pakistan Savunma Sekreteri General Ghulamjilani ve General M.M.Arif tarafından Washington'a götürüldü. Pakistanlılar Amerika'nın önerdiği yardımı ise yetersiz buldular.

ABD, Pakistan'ın nükleer enerji alanındaki çalışmalarından ötürü geçen yıl, bu ülkeye yaptığı yardımı kesmişti. ABD ile Pakistan arasında şimdi kurulmasına çalışılan ilişki, Pakistan'ın yardım arama çabalarının bir parçası. Pakistan bu konuda İslam dünyasına da güveniyor. Uzun vadede Çin'den ve İslam ülkelerinden yardım alabileceğini umuyor. Pakistna, 26 Ocak'ta Müslüman ülke başbakanlarının katılacağı bir İslam Zirvesi için çağrıda bulundu. Pakistan'ın, İslam dünyasındaki yerini tehlikeye sokmak istemediği gözleniyor.

Öte yandan Batılı ülkeler, Pakistan'a askeri ve ekonomik yardım yapılması ve Pakistan'a sığınmış Afgan mültecilerin desteklenmesi için tüm dünya ülkelerine çağrıda bulunuyorlar.

Batılı ülkeler, Pakistan'ın desteklenmesi gerektiğini savunurken, bazı diplomatlar da bunun, halkın desteğinden yoksun General Ziya-ül Hak'ın askeri rejimini güçlendirmesi riskinin var olduğuna inanıyorlar. Batı, ordunun, yeni askeri malzemeyi halkın ve özellikle de Belucistan'daki azınlığın üzerinde kullanılması olasılığını ortadan kaldırabilecek hiç bir güce sahip değil. Bu durumun, sorunları artırmasından kuşkulanılıyor.

Çin Dışişleir Bakanı Huang Hua da şu günlerde Pakistan'ı ziyaret ediyor. Huang Hua'nın Afganistan'daki son gelişmelere ilişkin görüşmeler yapacağı bildirildi. Siyasal gözlemciler, Huang Hua'nın Pakistan'a, ABD Savunma Bakanı Herald Brown'ın geliştirdiği yardım planlarına götüreceği belirtiliyor.Bilindiği gibi Çin Halk Cumhuriyeti Pakistan'a yıllardır yardım etmekteydi.

Pakistan'dan sonra Hindistan'ı ziyaret eden Lard Carrington, İndra Gandi'yi Pakistan'ın askeri yönden desteklenmesinin Hindistan'ın aleyhine bir tutum olmadığı konusunda ikna etmeye çalıştığı bildirildi.

Sayıştay kararına göre: Hizmet ikramiyesi ve yıpranma tazminatı iş kanunundaki sınırlamaya tabi değil

ANKARA (ANKA)

Sayıştay Genel Kurulu, toplu iş sözleşmelerindeki hükümler uyarınca, işçilere kıdem tazminatından ayrı olarak ödenen hizmet ikramiyesi ve yıpranma tazminatlarının, kıdem tazminatı ile birlikte, 1475 sayılı İş Kanunu'nun 1927 sayılı kanunla değiştirilen maddesinde yeralan "7,5 katlık" sınırlamaya tabi olmayacağı yolunda karar aldı.

Bilindiği gibi İş Kanunu'nun değişik 14'ncü maddesi işçilerin hizmet akitlerinin muvazzaf askerlik hizmeti nedeniyle, bağlı bulundukları kurum ya da sendikalardan yaşlılık, emeklilik veya malüllük aylığı, yahut da toptan ödeme almak amacıyla feshedilmesi veya içşçinin ölümüyle son bulması hallerinde, işçinin ise başladığı tarihten itibaren hizmet akdinin devamı süresinde işçiye her yıl için 30 günlük ücreti tutarında kıdem tazminatı ödenmesini öngörmektedir. Aynı maddenin 12'nci fıkrasında ise kıdem tazminatına esas olacak 30 günlük ücret tutarının, her yıl için dikkate alınacak miktarını, 1475 sayılı yasaya göre saptamış olan asgari ücretin 30 günlük tutarının yedibuçuk katından fazla olamayacağı hükmü bulunuyor.

Sayıştay Genel Kurulu'nun 4 Haziran 1979 tarihinde aldığı, 3999/1 sayılı kararında ise, bu sınırın kıdem tazminatına ilişkin olduğu belirtilmiş, işçilere "hizmet ikramiyesi" ve "yıpranma tazminatı" adı altında yapılan ödemelerin bu yasadan kaynaklanmadığını ve pazarlık sonucu toplu sözleşmelerle elde edilen haklar olduğunu, aynı zamanda nitelikleri itibariyle de kıdem tazminatından farklı bulunduğunu açıklamıştır. Sayıştay incelemesinde "Keza kıdem tazminatına esas olacak ücretin tanımı yasayla yapılmış olup, bunun aksinin kararlaştırılması olanaksız olduğu halde, diğer tazminatlarda taraflar bu tazminatlara esas olacak ücretleri diledikleri gibi kararlaştırabilirler. Özetlemek gerekirse, kıdam tazminatı ile hizmet ikramiyesi ve yıpranma tazminatı, çalışma süresi, hizmet akdinin sona ermesi biçimi hesaplama yöntemi ve esas alınacak ücretin tanımı bakımından birbirinden farklı nitelikte ödemelerdir." denilmektedir.

Kıdem tazminatlarında uygulanan sınırlamanın anılan sınırlamaya bağlı olmaması gerektiğini bildiren Sayıştay Genel Kurulu, kararında "Toplu iş sözleşmelerindeki hükümler uyarınca, kıdem tazminatından ayrı olarak hizmet ikramiyesi ve yıpranma tazminatı adı altında yapılan ödemelerin 1475 sayılı İş Kanunu'nun 1927 sayılı kanunla değişik 14'ncü maddesinin 12'nci fıkrasındaki sınırlamaya tabi olmadığına çoğunlukla karar verildi." biçimindedir.

ATİLLA ÖZKAN

18 Ocak 1979 günü eli kanlı katiller tarafından alçakça katledilen Atilla Özkan yoldaşımızın anısı mücadelemizde yaşıyor.



HALKIN BİRLİĞİ Taraftarları

Demokrat: 227

Esat, durumunu geçici bir süre sağlamlaştırdı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Suriye yönetiminde büyük değişiklikler oldu. Baas partisinin kongresinden sonra Devlet Başkanı Hafız El Esad yeni bir hükümet kurdu.

Suriye'deki rejim gittikçe yıpranıyor ancak henüz yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya değil. Tüm Orta Doğu da örgütlenmiş olan, şeriatçı, sünni gerici Müslüman Kardeşler Örgütü Suriye de de çalışmalarını sürdürüyor Daha çok Alevilere saldırılar düzenliyorlar Müslüman Kardeşler Örgütü genellikle Halep şehrinde yer altında çalışıyor.

Bu tür siyasal çelişkilerin dışında, ekonomik ve sosyal alanda da rejim büyük güçlüklerle karşı karşıya bulunmaktadır. Üniversiteler devlet daireleri büyükbir gevşeklik ve yıpranma içinde.

Ayrıca ekonomik sıkıntılar da hayli fazla. Faal nüfusun yarısına yakın kesimi kırsal alanda olduğu için, hasatın son yıllarda çok zayıf olması ülkeyi büyük ölçüde sarstı. Bu karışıklıklar özel yatırımlarаı da durdurdu. Burujuvzinin en zengin kesimleri Amerika Birleşik Devletleri, Fransa ve Federal Almanya ya göç ediyorlar. Son yıllarda Şam çevresine toplanmış olan Baas Partisine yakın burjuvazi bile 1980 yılına kaygılı bir biçimde girdi Hafız Esad, ülkesindeki çeşitli muhalefet hareketlerinin etkilerini kırmak için onlarla kaynaşmaya çalışmıştı Hatta Müslüman Kardeşler Örgütüne de eğer silahları bırakırlarsa bazı siyasi ödünler verebileceği yolunda çağrılar yaptı Ancak örgüt bu çağrıya olumlu cevap vermediği için daha sonra 5 Müslüman Kardeş idam edildiler

Suriye üç büyük sorunla karşı karşıya bulunuyor birincisi ülkedeki olayların ve siyasal karışıklıkların yükselen boyutları; ikincisi sosyo-ekonomik yapıdaki çöküş (enflasyon, yozlaşma, askeri harcamalar) üçüncüsü ise, ülkenin bölgesel ilişkilerinin gerginliği.

Parti yöneticileri devlet dairelerindeki zorlukları yenebilmek için az maaş alan memurların aylıklarını yükselttiler Devlet memurlarının aylıkları % 50 70 arasında arttırılırken, ordunun içinde aylıklar % 100 oranında yükseltildi.

Öte yandan rejime karşı muhalefet edenler de birleşme çabalarını sürdürüyorlar Baas Partisini destekleyen Suriye Komünist Partisi nden Lübnan İç Savaşı sırasında, Suriye rejiminin gerici tutumu nediniyle ayrılan ve Riyat El Türki önderliğindeki komünistler "demokratik haklardan yana müslüman muhaliflerle ortak bir cephe kurmak amacıyla ilişkilerini arttırınca Hafız El Esad rejimini yalnızca Müslüman Kardeşler gibi gerici örgütlere karşı değil ilericilere karşı da baskı önlemleri almaya zorladı.

Hafız El Esad, Son Baas Partisi Kongresi'nde durumunu sağlamlaştırdı Ancak bu sağlamlığın ne kadar sürebileceği belli değil. Öte yandan hiçbir dış ülke Suriye rejimini devirmek istemiyor. Ne ABD ne Irak, ne Suudi Arabistan, Esad rejiminin yıkılmasını istemiyorlar Özellikle ABD bu rejimi Orta Doğu daki güçler dengesi bakımından istikrar unsuru olarak görüyor



● HALKIN FEDAİLERİ, KÜRDİSTANDAKİ HAREKETLERİ VE EYLEMLERİ HAKKINDA ÜLKENİN BİRÇOK YERİNDE PROPAGANDA VE GÖSTERİLER DÜZENLEYEREK HÜKÜMETİN GERÇEK YÜZÜNÜ AÇIĞA ÇIKARMAYA ÇALIŞIYORLAR' ●

Tahran'da Halkın Fedaileri tarafından düzenlenen bir gösteri

Halkın Fedayileri: İran Devrimi tamamlanmadı

İran devrimi gelişimini sürdürürken, İran'daki devrimci hareket içinde yeralan grupların görüşleri, tavırları yeterince bilinmiyor. Bu eksikliği gidermek amacıyla, İran'daki devrimci grupların görüşlerini yansıtan konuşmalar yayınlayacağız. İlkin Halkın Fedayileri' nin görüşlerine ilişkin yanıtları veriyoruz.

Yanıt: Somut koşulların, somut tahlilini yaparak, günün koşulları değerlendirilerek, ona uyan mücadele biçimleri hayata geçirilir. Bu ilkeden hareketle, "Halkın Fedaileri" bugün büyük bir kitle çalışması yaparak, işçi ve köylüleri bilinçlendirme yolunda çalışıyorlar. Bugünkü İran Devriminin yarım kalmış ve emperyalizmden tam olarak kurtulamamış olmasını, işçi sınıfı önderliğinin olmayışından kaynaklandığı belirtiliyor. Bunun için işçi sınıfı partisini kurma yolunda çaba gösteriyorlar. Fakat parti kurulmadan önce cepheleşmeye gitmenin ancak burjuvazinin işine yarayacağı anlatılıyor. Ve bununda Milliyetler arası eylem birliğini engellemediğini açıkça ortaya koyuyorlar.

Soru: Fedayin nasıl bir örgütlenme tarzı yürütüyor? İşçi sınıfı, köylülük ve milliyetler arasındaki çalışmalar nedir?

Yanıt: Bu çalışmalar, işçi sınıfı arasına girip sendika kurmak, ve işçi sovyetlerini oluşturmak, bilinç vermek, örgütlemek ilkeleri çerçevesinde yapılıyor. Tüm bu çalışmalar köylülük için de geçerli. Feodal kalıntıların daha çok olduğu yerlerde de köylü sovyetlerinin daha kolay kurulduğu gözleniyor. Diğer yerlerde ise bu, marksistler ve öğretmenlerin çalışmalarıyla oluşturuluyor.

Halkın Fedailerinin 10 senelik mücadelesi, halka gösterdiği bağlılık, İran'da halklar üzerinde sempati yaratmıştır. Azınlıkların büyük şehirlerinde, merkeze bağlı, Halkın Fedailerinin kolları mevcuttur. Bunlar kadroların çalışmasıyla oluşturulmuştur. UKTH benimsenmekte ve savunulmaktadır. Milli Meselenin sınıfsal mücadeleden ayrılamayacağı belirtilmektedir. Halkın Fedailerinin özellikle kuvvetli olduğu azınlıklar arasında Azarbeycan, Kürdistan, Türkmenistan sayılabilir.

Soru: Kürt Meselesi karşısındaki tavır:

Yanıt: Milli Meseleye İran işçi sınıfı açısından bakılmaktadır. Kürt Halkıyla ortak düşman hükümete karşı omuz omuza savaşılıyor. İKDP'nin önerdiği "Birleşik Cephe"yi reddedip eylem birliği savunuluyor. Buna neden olarak da KDP'nin marksist olmayışı ve partileşmeden önce cepheleşmenin yanlış olacağı getiriliyor. Bunun için KDP'nin kuvvetli yapısından dolayı Kürt Halkının yararına eylem birliği yapılıyor. Halkın Fedaileri Kürdistan'daki hareketleri ve eylemleri hakkında ülkenin birçok yerinde propaganda ve gösteriler düzenliyor ve hükümetin gerçek yüzünü ortaya çıkarmaya çalışıyor. Bunun için Aralık ayı başında, İran Üniversitesinden başlayıp Amerikan Elçiliğine kadar süren 200.000 kişiden fazla emekçi, öğrenci ve küçük burjuva unsurun katıldığı bir yürüyüş yapıldı. Amaç anti-emperyalist propaganda, Kürt halkını desteklemek ve savunmak, Kürt halkının isteklerini vurgulamaktı. Bu 5-6 aylık baskı döneminden sonra yapılan en büyük yürüyüştü. Ayrıca Humeyni'nin çağrısı üzerine kurulan heyete, Kürt halkının dini lideri İzeddin Huseyni başbakan, KDP'den sözcü, Komala ve Halkın Fedaileri üye olarak seçildi.

Soru: Humeyni Hareketi nasıl değerlendiriliyor?

Yanıt: Humeyni hareketi tamamlanmamış bir harekettir. Bugünkü siyasi hakimiyet 3 gücün çarpışmasıyla oluşmaktadır, bunlar: 1- Küçük burjuvazi 2- Liberal burjuvazi 3- Komprador burjuvazi'dir. Küçük burjuvazi sağ ve sol kanat olarak ayrılmakta. Humeyni bugün iktidarda küçük burjuvaziyi temsil etmekte ve Amerikan Elçiliği hareketiyle liberal burjuvaziyi iktidardan uzaklaştırmayı amaçlamaktadır. Ayrıca küçük burjuvazi içindeki dini unsurlar iki kanada ayrılıyor. Bir grubun Komprador burjuvaziye diğerinin de küçük burjuvazi içindeki radikal kanada yakınlığı gözleniyor. Halkın yükselen mücadelesi karşısında da Humeyni, radikal burjuvazinin istekleri doğrultusunda kanalize ediliyor. Milli burjuvazinin zayıf oluşu da küçük burjuvazinin, komprador burjuvazinin kuyruğuna takılmasını gündeme getiriyor.

Ayetullahların sınıflar üstü, iyi niyetli kişiler olduğu söylenilse de, bunların sınıflardan soyutlanamayacak bir nitelikleri olduğu ve hakim sınıfların çıkarları doğrultusunda hareket ederken içlerinde bölünmeler ayrılmalar olduğu gözleniyor. Küçük burjuva radikal kanadı temsil edenler olduğu gibi, komprador burjuvazi kuyrukçuluğu yapanlar da görülüyor.

Halkın Fedaileri ise bu dönemde meclis seçimine katılıp, devrimin alt düzeyde olmasından dolayı, bir takım gerçekleri halka anlatmak, propaganda yapmak amacındadırlar. Ayrıca HF. Amerikan Elçiliği olayını emperyalizmi teşhir etmek, anti-emperyalist propaganda yapmak için kullanmaktadırlar. Olayın üzerine işçi sınıfı sloganlarıyla gidilmektedir.

Adana'da 3, Turhal'da 2 kişi öldürüldü

ERZURUM'DA FAŞİSTLERİN YARALADIĞI TÖB–DER ÜYESİ NABİ AKSOY ÖLDÜ

—Atatürk Yapı Meslek Lisesi Müdür Yardımcısı Nabi Aksoy tedavi edildiği hastanede öldü. TÖB–DER üyesi olan Aksoy 11 Ocak günü gece evine gelen faşistlerin açtığı ateş sonucu yaralanmıştı. Öte yandan CHP Gençlik Kolları Başkanı Hüsamettin Polat Demokrat'a verdiği demeçte şehirde faşist saldırıların arttığını belirterek "ilerici demokrat ve devrimcilere yönelik baskı ve saldırılar sürmektedir. Özellikle Demokrat gazetesini okuyanlar hiç bir gerekçe gösterilmeksizin gözaltına alınarak yıldırılmaya çalışılmaktadır. Aynı baskı BAY–SEN ve Yeraltı Maden-İş üyeleri üzerinde de vardır" dedi.

—Erzurum, Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı beş ayda sekiz örgüte mensup olduğu öne sürülen 73 kişinin yakalandığını açıkladı.

—Kiremithane'de evine gitmekte olan İsmail Kandemir adlı çimento fabrikasında çalışan sağ görüşlü bir kişi, kimliği saptanamayan kişilerce vurularak öldürüldü.

—Anadolu Mahallesinde Ömer Uğurlu Doğan adında sağ görüşlü olduğu bildirilen bir kişi tabancayla vurularak öldürüldü.

—Doğankent bucağına bağlı Solaklı köyünde Mahmud Adakçı adlı bir genç kimliği belirlenemeyen bir kişi tarafından tabancayla vurularak öldürüldü.

—Sümerbank Bez Fabrikası'nda çıkan olayda 4 işçi yaralandı. Toplu iş sözleşmesi yapma yetkisini istifa dilekçelerine rağmen Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası'na veren İş Mahkemesi'nin kararını protesto eden işçiler direnişe geçti. Direnişe müdahale ettikleri bildirilen güvenlik kuvvetleriyle işçiler arasında çıkan çatışmada 4 işçinin yaralanarak tedavi altına alındığı bildirildi.

●

GAZİANTEP'DE GELİR VERGİSİ MÜDÜR YARDIMCISI ÖLDÜRÜLDÜ

—Nizip'te kimliği belirsiz bir kişinin saldırısına uğrayan Gelir Vergisi Müdür Yardımcısı Mehmet Aydemir kurşunlanarak öldürüldü. Olayın siyasi yanının olup olmadığı araştırılıyor.

—Nizip ilçesine bağlı Uluyatır'da kan davası yüzünden çıktığı bildirilen çatışmada 5 kişi öldürüldü, 2 kişi ağır yaralandı. Traktörle Uluyatır'a giderken otomatik silahlarla taranan Yıldırım ailesinden Ali, Havva, Emine, Safiye ve Zehra öldüler. Aziz ve Mehmet ağır yaralandı.

●

BURSA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

—Yeşilova semtinde seyyar manavlık yapan Mustafa Kabadayı adlı sağ görüşlü bir kişi öldürüldü. Kabadayı'nın daha önce Kemerçeşme Ülkücü İşçiler Birliği Derneğinde ocakçılık yaptığı bildirildi.

●

İSTANBUL'DA DÜN DE 1 KİŞİNİN ÖLDÜRÜLDÜĞÜ KUŞTEPE'DE DURUM GERGİNLEŞTİ

—Şişli'de minibüs durağında minibüste oturmakta olan Sabri Karahan adlı sol görüşlü bir işçi öldürüldü.

—Kuştepe İzzetpaşa semtinde Lokman Hekim adında Motor Sanat Okulu öğrencisi sol görüşlü olduğu bildirilen bir kişi silahlı saldırıya uğrayarak öldürüldü. Saldırganlar olay yerine "Muzaffer Taş, kanın yerde kalmayacak" yazılı bir kağıt bıraktılar.

Yine Kuştepe'de Hürriyet Mahallesi'nde silahlı 2 kişinin saldırısına uğrayan minibüs şoförü Hüseyin Uluçan yaralandı. Bu olaylardan sonra Kuştepe'de gerginliğin arttığı ve bölgede güvenlik kuvvetlerinin yoğun önlemler aldığı görüldü.

—Şişli'de döşeme atölyesine giren silahlı 2 kişi kasadaki parayı vermek istemeyen dükkan sahibi Yako ve oğlu Moiz Eskinazi'yi silahla yaraladılar.

—Topkapı'da Sedat Mayalı adındaki kişinin minibüs durakları civarında cesedi bulundu. Olayla ilgili soruşturma sürüyor.

TÖB–DER'li Akif Bakioğlu'nu öldürdüğü söylenen Ahmet Arslan Alibeyköy'de güvenlik kuvvetleri tarafından yakalandı.

—Zeytinburnu Yenidoğan Mahallesi'nde yolda yürümekte olan Hüseyin Şimşek ve Halil İbrahim Öztürk'e çalıntı olduğu bildirilen bir arabadan ateş açıldı. Vatan Partisi sempatizanı olduğu bildirilen Şimşek ve Öztürk yaralı olarak Çapa Tıp Fakültesi'ne kaldırıldı.

—Kadıköy Suadiye Lisesi'nde öğrenciler arasında çıkan kavgada yaralananlar oldu. Güvenlik kuvvetlerinin olaydan sonra devrimcilerin gittiği kahveleri aradığı ve olayla ilgisi olmayan 10 kişiyi gözaltına aldığı bildirildi.

—Kartal Maltepe'de halkın ve Maltepe Lisesi öğrencilerinin katıldığı bir miting yapıldı. Mitinge "Öğretmen öğrenci kıyımına son", "Yaşasın Tekel işçilerinin direnişi", "Faşizme ölüm, tek yol devrim" sloganlarını söyleyerek katılan 500 kişinin olaysız dağıldığı bildirildi.

●

KIRIKKALE'DE FAŞİSTLER CHP VE BELEDİYE BİNASINA SALDIRDI

Kırıkkale'de faşistlerin devrimcilere saldırmasıyla başlayan olaylarda 2'si tabancayla olmak üzere 15 kişi yaralandı. Yaralılardan 10 kişinin öğretmen olduğu bildirildi. Olaylarla ilgili olarak açıklama yapan Kırıkkale Belediye Başkanı MHP binasından çıkanların 300-400 kişilik bir grupla birleşerek Belediye, CHP binası ve Namık Kemal Ortaokulu'na saldırdıklarını açıkladı. Güvenlik kuvvetleri olaylarla ilgili olarak çok sayıda kişiyi gözaltına aldılar.

KONYA'DA BİR EVE PATLAYICI MADDE ATILDI

—Çifte Merdiven Mahallesinde bir apartmanın kapısına patlayıcı madde atıldı. Patlamada hasar meydana geldi.

—Konya Anadolu Lisesi öğrencilerinden 2 kişi gizli dernek kurdukları ve Türk Ceza Kanunu'nun 141-142. maddelerine aykırı davrandıkları iddiasıyla tutuklandılar.

—Kent merkezinde gösteri yapan bir gruba müdahale eden güvenlik kuvvetleri 23 öğrenciyi gözaltına aldılar.

●

İSKENDERUN'DA KARAKOL BASKINIYLA İLGİLİ OLARAK GÖZALTINA ALINAN 83 KİŞİDEN 81'İ SERBEST BIRAKILDI

—Bir süre önce 3 polisin öldürülmesi, 3 polisin de yaralanmasıyla sonuçlanan karakol baskınıyla ilgili olarak gözaltına alınan 83 kişiden 81'inin serbest bırakıldığı, diğer 2 kişinin de yarım kalan sorgulamalarına devam edileceği bildirildi.

●

İZMİR'DE "KURTULUŞ" DERGİSİNİN SON SAYISI TOPLATILDI

—İzmir'de haftalık olarak yayınlanan "Kurtuluş" adlı dergi, sıkıyönetim aleyhinde yazılar bulunduğu ve bölücülüğü kışkırttığı iddiasıyla nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesi tarafından toplatıldı.

—Fahrettin Altay meydanındaki bir benzin istasyonu silahlı 5 kişi tarafından soyuldu. Soyguncular 80 bin lira alarak kaçtılar.

●

FAŞİSTLER AYDIN'DA POLİSİ YARALADILAR.

—Önceki gün Afganistan olaylarını protesto eden bir grup faşist ÜGD önünde bir miting yaptı. Mitingi engellemek isteyen polislere karşı koyan faşistler polis memuru Mustafa Kara'yı yaraladılar.

●

TURHAL'DA KULÜP BASKINI

—Turhal'da kimlikleri belirlenemeyen maskeli üç kişi Şehir Kulübünü basarak Dursun Yıldız ve Saygın Sümer adlı kişileri öldürdüler.

"Kararlılık Cephesi" İslam Zirvesinin Afganistan için toplantısına karşı çıktı

ŞAM (AJANSLAR)

Suriye'nin başkenti Şam'da toplanan "Kararlılık Cephesi" dışbakanlar toplantısında, söz konusu cepheye üye dört Arap ülkesi FKÖ Temsilcileri "İslâm Ülkeleri Zirvesi"nin Pakistan yerine Suudi Arabistan'da toplanmasını istediler. Önceki gün sona eren toplantının sonuç bildirgesinde bundan başka zirvenin 26 Ocak dışındaki bir tarihte ve Filistin sorununu görüşmek üzere toplanması koşulu ile toplantıya katılma kararı alındı. İleri sürülen bu koşulların dışında Afganistan'ın da bir İslâm Ülkesi olarak konferansa katılması gerektiği belirtildi.

Kararlılık Cephesi toplantısına katılan Libya, Suriye, Güney Yemen, Cezayir ve Filistin Kurtuluş Örgütü "İslâm Konferansı"nın amacının kuruluşundan bu yana Kudüs'ün ve Filistin'in savunulması olduğunu ve başka amaçlarla kullanılamayacağını ifade ettiler.

Kararlılık zirvesinin sonuç bildirgesinde ayrıca, üye ülkelerin "Afganistan topraklarındaki ABD çıkarlarına karşı bağımsızlık isteğini desteklediği" açıklandı.

Cephe dışişleri bakanları toplantısı "İslâm Zirvesi" ve Afganistan sorunları dışında Filistin Kurtuluş Örgütü ile Libya arasında son zamanlarda ortaya çıkan görüş ayrılıkları konusunda görüşmelerde bulundu. Ancak konunun önemi ve taraflar arasındaki uyuşmazlık noktalarının derinliği nedeni ile çözümün üyelerin üst yöneticileri arasında yapılacak bir konferansta ele alınması kararı aldı.

Anımsanacağı gibi "Kararlılık Cephesi" Mısır devlet başkanı Sedat'ın İsrail'i ziyareti ile başlayan Mısır-İsrail yakınlaşmasından, sonra söz konusu girişime karşı çıkmak için kurulmuştu. Girişimin ilk dönemlerinde cephe içinde yer alan Irak daha sonra Suriye ile ilişkileri yeniden bozulduğu için cepheden kopmuştu.

Şam'da önceki gün yapılan toplantıya katılan üyelerden Güney Yemen, Sovyetler Birliğinin Afganistan müdahelesini destekledi, Suriye, Sovyetler'in yanında olduğunu açıklamasına karşın son BM. Genel Kurulundaki oylamada Cezayir ile birlikte çekimser kaldı. Libya oylamaya katılmadı. Filistin Kurtuluş Örgütü müdahelenin ilk günlerinde sessiz kalmakla birlikte daha sonra siyesi büro başkanı Faruk Kaddumi aracılığı ile Sovyetler Birliğinin yanında yer aldığını Sofya ziyareti sırasında açıkladı. FKÖ'ye üye FHKC ve FDHKC ise başlangıçtan itibaren SSCB'yi desteklediklerini belirtmişlerdi.

Yunanistan'da grev dalgası yayılıyor

ATİNA (Ajanslar)

Geçtiğimiz hafta, hastanelerdeki doktorlar ve fırıncıların başlattıkları grevden sonra, Yunanistan'daki grev dalgası diğer işkollarına da yayılıyor. Atina ve Pire hastanelerinde görevli doktorların ücret artış talebini desteklemek için başlattıkları 2 günlük grevin ardından, tüm ülkedeki fırın işçileri de ekmek fiatlarına zam yapılması istemiyle işyerlerini kapatmışlardı.

Enflasyon oranının her geçen gün arttığı, hayat pahalılığının ülke çapında kuvvetle hissedildiği şu günlerde, Yunanistan'da toplumsal muhalefet, grevler ve protestolarla gözle görülür bir biçimde artıyor. Ülkede genel greve gidiş koşulları gözleniyor.

Son olarak da, posta, elektrik, ve demiryolları hizmetlerinde çalışan çok sayıda işçi, ücret artışı talebiyle bir ya da iki günlük uyarı grevlerine gittiler. Bankalarda çalışanlar da % 30'luk ücret artışı istemi ile dün bir hafta süreli bir grev başlattılar. Söz konusu grevlerin, Yunan ekonomisini büyük ölçüde etkileyeceği bildiriliyor.

Öte yandan Atina'da bir emniyet müdürü yardımcısının öldürüldüğü, şoförünün ise ağır yaralandığı bildirildi. Yunanistan Toplum Polisi müdür yardımcısı Partelis Petrou, evine giderken silahlı saldırıya uğradı, olay sırasında Petrou'nun şoförü de ağır yaralandı. Polis çevrede "Kasım 17 Devrim Örgütü" ne ait bazı broşürler buldu. Petrou, bir yıldan bu yana öldürülen ilk polistir. Petrou'yu öldürdükleri ileri sürülen "Kasım 17 Devrim Örgütü", geçen yıl da diktatörlük rejimi emniyet müdürlerinden Petros Baalis ve "işkenceci" olarak ün salan emniyet eski müdürü Ovangelos Mallios'un öldürülmesi olaylarını da üstlenmişti.

YORUM

DÜNYA DENGESİ YENİDEN BELİRLENİRKEN III

Basra körfezinde yeni bir denge

Arslan Baser KAFAOĞLU

1973 Aralık ayında Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) ham petrol fiyatlarını 4 kat arttırınca, petrol çıkaran ve petrol rezervleri bulunan bölge ve ülkelerin coğrafya ve stratejik durumları ön palana geçti. Bütün gözler, rezervlerin % 70'ini ve üretimin ise % 35'ini temsil eden Basra Körfezine dikildi,

Bu körfezde en güçlü ülke modern silahlarla donatılmış Şah yönetimi altındaki İran'dı. Şah büyük bir petrol üreticisi idi, aynı zamanda Irak, Bahreyn, Kuveyt ve Katar Emirliklerinin bulunduğu körfezin belki de tek askeri gücüydü. Körfezde Suudi Arabistan'ın petrol bölgeleri de Basra Körfezine yakın olunca, İran'ın askeri gücü emperyalistler açısından büyük önem taşıyordu.

İran Şahı halkını zulmüyle inleten her zorba hükümdar gibi, halktan gelecek her türlü direnci dış başarılarla örtme niyetindeydi. Körfez Şeyhliklerine el atmayı, oraların petrol servetlerini İran adına işletmeyi düşünüyordu. Çeşitli bahanelerle bölgede huzursuzluklar çıkarıyor, hele Irak ile sert gergin bir komşuluk ilişkisi sürdürüyordu. Bu sürtüşmeler üzerinde çok durmayacağız. İran askeri isteklerini yürütebilmek için durmadan A.B.D. den silah alıyor ve bu "yağlı" müşteriyi Amerikalılar ayrıca bu nedenle de seviyorlardı.

İran'da Şah'ın yıkılması, Amerikan basın tröstlerinin göstermeye çalıştıklarının aksine, bölgede büyük ferahlık yarattı. Ama Birleşik Amerika yönetimi için Şah'ın devrilmesi adeta 'sonun başlangıcı' idi. Birleşik Amerika Kıbrıs Barış (!) Harekatından dolayı Türkiye ile arasına soğukluk girdikten sonra, ona bölgenin jandarmalığı rolünü yüklemişti. Hem de kendi elbise, silah ve donanımının parasını kendi ödeyen paralı bir jandarma..

İran'da Şah devrilince, ve Amerika Şah'ı devirenlerle son derece gergin bir ilişkiler içine girince Amerikan kamuoyunda Carter'in Birleşik Amerika'nın gerekirse, "Körfeze asker gönderebileceğini" bildiren demeç ve niyetleri yayılmaya başlandı. Bu söylenti ve olasılıklar yayıldığında ne Amerikan Büyükelçiliği'nin işgali ve ne de hele Afganistan'a Sovyet müdahalesi söz konusu idi. Amerikan dışişleri ve askeri çevreleri İran'a iç bir destek olmadan bir müdahalenin başarıyla sonuçlanmayacağını anladılar, çaresizliğe düştüler. Bu sırada Humeyni'ye bağlı öğrenciler Büyükelçiliğe girip diplomatları rehin aldılar. Amerikan Başkanı o zaman körfeze müdahale için hazırlandığı ballandırarak anlatılan seferi güçlerin İran'a gönderileceğini belirtti. Bu olmadı, olamayacağını kısa bir sürede Pentagon (ABD Genel Kurmayı) ve Amerikan Dışişleri de anladı. Bu büyük bir hayal kırıklığı oldu, Amerikan kamuoyu için. Ozaman blöfcü Carter ve Cyrus Vance İran'a ekonomik yaptırım uygulanmasını Güvenlik Konseyine getirdi.

Güvenlik Konseyi Amerika saatine göre 13 Ocakta, bizim saatlere göre 14 Ocakta İran'a ekonomik yaptırım uygulamayı kabul etti. Burada dikkati çeken Sovyetlerin Amerika'yı bu tuzağa çekmesi ve ekonomik yaptırım uygulama kararını geçersiz kılarak vetosunu kullanmakla yetinmesidir.

Aslında her ikisi de "geçici" damgasını vurdukları Humeyni rejiminin sonrasını kendi açılarından güvene almayı düşünüyorlar. Şimdi körfezde bir ciddi askeri güç olarak sadece İran Ordusu ve Silahlı Kuvvetleri var. O da tarafını belli etmiyor. Bu durumda körfezin yakın komşuları, vurucu üsler kurulacak ülkeler Birleşik Amerika ve Sovyetler'in gözünde önemkazandı.

Bu ülkelerden Afganistan'da durum karışıktı. Gerçi sağcı olmadığı söylenen bir hükümet vardı, ama PakistanÇin ve Birleşik Amerika yardımlarıyla bir takım aşiretler sol olduğu iddiasında bulunan iktidarı sarsıyordu. Sovyetler kendi görüşlerine yakın Babrak Karmal'ın iktidara gelmesini ve onun Sovyet Silahlı Kuvvetlerini Afganistan'a çağırmasını sağladılar. Bugün reformlara ve sosyalist bir yapı kazanma çabalarına giren Afganistan artık Sovyet Silahlı güçleri için mühkem bir üstür. Bu iş bitmiştir.

Bunu en iyi Carter ve Vance biliyor. Bu Sovyetler için bir büyük ikramiye oldu ama Sovyetler de darbenin ve müdahalenin yapılış biçiminden yıprandılar. İran'ın komşusu Türkiye ve Afganistan'ın komşusu Pakistan Birleşik Amerika'ya üs verdiler ya da Amerikan üslerine işlerlik kazandırdılar. Pakistan konusuna gelecek yazıda yine geleceğiz. Ancak ülkemizin Amerika ile parafe ettiği ikili anlaşma üzerinde konuyla ilgili olarak biraz durmak isteriz.

İmzalanan Savunma ikili anlaşmasını savunanlar özellikle üslerin Türk Kumandaların emrinde olmasını bir lehte kanıt olarak ileri sürüyorlar. Kullanılış tekniğini tamamen yabancıların bildiği silahların barındığı üslerin kumandasının bizde olması, ancak sınırlı bir kontrol sağlar.

Ve unutmamalı ki 1. Dünya Savaşına girmemize neden olan Göben ve Breslau zırhlılarına kumanda eden Amiral Şoson da Bahriye Nazırı Cemal Paşa'nın emrindeydi. Kaldı ki, bu üsler Türk kumandanlarının emrinde olsa da Amerikan silahlarıyla donatıldığı için bu silahlara yapılacak bombardımanlar dolayısıyla Yine Türk toprakları zarar görür.

Daha beteri gazetelerde yazıldığı biçimiyle bu üsler NATO'nun maksatları dışında "Amerika ve Türkiye'nin ulusal maksatları gerektirdiği zamanlarda" kullanılabilir, yani Basra körfezine yapılacak bir harekatta kulanılabilecektir. Çünkü Amerika kamuoyu Basra Körfezinin Amerika'nın en önemli çıkar bölgesi olduğu yolunda oluşturulmuştur. Bu durumda Birleşik Amerika Afganistan'da Sovyetlerin kazandığı ölçüde olmasa da Türkiye'de körfeze karşı kullanılabilecek bir üsler demeti elde etmiş sayılabilir. (Hükümet gazetelerde bu yolda çıkan haberleri yalanlamadıkça biz bu değerlendirmeyi sürdüreceğiz)

Öte yandan Pakistan'ın Birleşik Amerika'ya Türkiye'den çok daha cömert davrandığını gösteren işaretler var. Böyle olunca Birleşik Amerika'nın Şah'ın düşüşünden sonra kendi zararına değişen durumunu düzeltme çabaları içinde olduğu anlaşılır. Ne varki Sovyetler o zamandan bu güne körfeze yapılacak bir askeri harekatta stratejik mevzilere sahibolma açısından daha ileri geçmişlerdir. İran da ekonomik ambargo ile küstürülürse Sovyetler Birliği'nin kucağına atılmış olur, bu hatayı Carter değil kim gelse onaramaz.

Carter avantajlarını fazla değerlendirmekte, dezavantajlarını düşünmeden kendini sonradan mahcubedecek hamlelere girerek durmadan kaybetmektedir. TASS ajansının 8 Ocak tarihli Le Monde gazetesinde çıkan bu yoldaki yorum bu açıdan doğrudur. Ama gelecekte Basra körfezi kıyıları ile onu çevreleyen toprakların önemli bir ölçüde siyaset sahnesine egemen olacağı meydana çıkmıştır.

politika ciddi bir iştir

AP'yi niçin kurduk?

KEMAL BALCI

Başbakanlık Basın Bürosuna Turizm Bakanı Barlas Küntay'ın emri ile iki yeni telefon getirilince gazetecilerin dışında ilginç konukların da uğrak yeri oldu. Amasya AP milletvekili Naci Altunay'da bu yeni konuklar arasına katıldı. Altunay telefon etmek için uğradığı basın bürosunda eski bir partili ile karşılaşınca aralarında ilginç bir konuşma başlardı:

—Naci bey ben AP'nin Kurucularındanım.

—Beyefendi ben de kuruculardanım ama hep soranm kendime AP'yi niçin kurduk diye!.....

—Şimdi bizi beğenmiyorlar—

Naci Altunay ilginç kunuşmasını daha sonra şöyle sürdürdü:

—Beyefendi biz AP'yi kurarken birçok ilde 11 kişi bulup da örgütlenemiyorduk. Herkes korkuyordu. Ama şimdi bakıyorum da yıllarca mücadele eden bizleri beğenmiyor kimileri. Hiç adını duymadığım kişiler bizden çok partili oldu çıktı.

—Neresi çalışıyor ki—

Amasya milletvekilinin bu sözleri üzerine konuşmaya kulak kabarttık. Konu hemen ülke sorunlarına geldi:

—Beyefendi bu telefonlarla konuşmak bir sorun oldu.

—Efendim ben Amasya'da bir gün akşama kadar konuşamayınca posta müdürüne uğradım ve dedim ki müdürbey ben Ankara'ya gidiyorum. İstediğin birşey var mı? Posta müdürü şaşırdı niçin gidiyorsunuz beyefendi diye sordu, ben de telefon beklemek yerine daha çabuk olur diye Ankaraya gittiğimi söyleyince çok şaşırdı.

—Beyefendi benim babam hekimdi. Ama şimdi mahkemeler de doğru dürüst çalışmıyor.

—Efendim yasalar yeterli değil. Yeni yasa çıkmasını da CHP istemiyor bu nedenle çalışmıyor mahkemeler.

-Ama beyefendi meclisler de çalışmıyor. Hiç yasa çıkaramıyorsunuz. Önce meclisi çalıştırmak lâzım.

Bu sözler üzerine konuşmanın kendisine de dokunduğunu farkeden Naci Altunay kısa konuştu.

—Efendim neresi çalışıyor ki parlamento çalışsın. .

—Bozuk düzen—

Konuşma daha sonra ülkede işlemeyen kurumların isimleri sayılarak sürdürüldü. Bu arada basın kuruluşları da nasiplerini aldı.

Konuşmadan bir kez daha anladık ki ülkede çalışan kurum yok. Ancak AP'li milletvekilinin anlamadığı ya da anlamazlıktan geldiği bir konu var. Çalışmayan kurumların oluşturduğu "Düzen" acaba çalışıyor mu?

Uzun yıllar iktidar olan ve düzenin savunucusu AP'nin niçin kurulduğu şimdi iyi anlaşılıyor.



Sakın ha reçeteyi bozdurmayın

Hastalanıp doktora gittiniz diyelim. Doktor size reçete verdi, üç dört ilâç almanız gerekiyor. Ama bu günde hepsini bir eczanede hatta bir kentte bulmanız olası mı? Biraz zor...

Siz siz olun sakın ilacın birini bir eczaneden diğerini başkasından almaya kalkışmayın. Hele bulduğunuz ilacın isminin yanını işaretlemeyin. Neden mi? Kalan İlaçları bulsanız bile alamazsınız da ondan.. Sebebini sormayın.... Denemesi bedava.....

İlle de merak ettiyseniz söyleyelim: Ya reçetedeki ilaçların tamamını bir eczaneden alırsınız ya da hiç alamazsınız. Çünkü ilaçların bir kısmının başka yerden alındığı sezilince kalan ilaçlara "yok" deniliyor..

Ama işin bir kolayı var: Küçük bir kâğıda bulamadığınız ilacın adını yazıp, elinizde reçete olmaksızın giderseniz bulma şansınız çok daha fazla olur.

Zafer Polat

Çivileme

Bu millet şamar oğlanı mı?

—Tekel Maddelerine zam geliyormuş.-

Dikkat ettiniz mi hiç. Düzen iktidarları önce çok elin maddelerine zam getirir, arkasından Tekel'in maddelerine zam.

Anlaşılan çok elin tokadını yiyen zavallı yurttaşlarımız, Tekelin tokadını pek anlayamıyorlar..

VURAL AHI

TEKEL

Bir TV reklamından

Televizyonda bir zamanlar yayınlanan bir kapı reklâmı vardı. Şimdiki sürgün hareketi bu reklamı anımsattı ister istemez. 100 sürgün hemen 10000 sürgün yarın.... 50 sürgün? ...Dünden hazır......

Sonunda bu sürgünler, devamlı bir barsak bozukluğuna dönüşür mü, diye meraklanıyoruz. O zaman bu memur hareketini hangi ilâç kontrol altına alacak, göreceğiz....

TÜRK'çesi

Tabansız

Bir zamanlar kartaldı sayın Ecevit. Demokratça bir tutumla, 12 Mart Muhtırasına karşı çıkıp umutlaşmıştı.

Son kez takımı yatırınca, epeyce değişti. Demirel'in deyimiyle, bayağı yatkınlaştı, aşırı uysallık göstermede. Celâllenirse, CHP'in demokrat kanadına celâlleniyor. Tutup disiplin kuruluna vermecesine.

Duyduk ki, "Neydi o 12 Mart sırası perhiz ve de bu lâhana turşusu?" diye şaşanlar varmış. Hiç şaşmasınlar; çünkü CHP'nin 12 Mart'taki tabanı yok şimdi. Eee....tabansız partinin lideri bu kadar olur.

Şavku G. TÜRK

SİNEMATEK'E KARŞI YAPILAN ENGELLEMELERE TEPKİLER SÜRÜYOR

"Sinematek yasadışı bir örgüt değil Demokratik bir kültür kurumudur"



GEÇTİĞİMİZ GÜNLERDE "ÜYE OLMAYANLAR GÖSTERİLERİ İZLİYOR" GEREKÇESİYLE GÜVENLİK KUVVETLERİNCE ARANAN SİNEMATEK, TOPLU GÖSTERİLERİNİ DURDURDU.

KONUYLA İLGİLİ OLARAK SİNEMATEK SEKRETERİ SERVET ZİYA ÇORAKLI İLE BİR SÖYLEŞİ YAPTIK.

EKONOMİK ZORLUKLARLA KARŞI KARŞIYA BULUNAN SİNEMATEK, ETKİNLİKLERİNİ SÜRDÜREBİLMEK VE EKONOMİK YÖNDEN GÜÇLENEBİLMEK İÇİN, TÜM İLERİCİ, DEMOKRAT, YURTSEVER VE DEVRİMCİLERE, SİNEMATEK'E ÜYE OLMA ÇAĞRISINDA BULUNDU.

—SİNEMATEK ÜZERİNDEKİ SON BASKI UYGULAMALARINI ANLATIR MISINIZ?

—Sinematek, başlangıçta ülke somutundan uzak, belirli elit bir tabakaya yönelik bir biçimde kurulmuştu. Bilinen bir gerçektir ki halkımızın yüzde ellisi okuma yazma bilmemektedir. Oysa Sinematek, yabancı dilde film oynatmakla, geniş emekçi kesimlere değil, başta da belirttiğimiz gibi elit bir kesim için kurulmuştu.

Biz yönetime geldikten sonra Sinematek'i dar bir kesimin sanat kurumluluğundan çıkarıp, geniş emekçi kesime indirgemeyi, onlara yönelmeyi amaçladık. Geri bir teknik olmasına karşın, anında seslendirme ile dünya halklarının etkin yapıtlarını ülkemiz halkına iletmeye çalıştık. Büyük ekonomik sorunlar içinde bulunmamıza karşın, bir toplu gösteri yöntemi oluşturarak, tüm ilerici, demokrat, yurtsever, devrimcilerin bu yapıtları izlemesini, bu deneyleri görmesini, bu filmler aracılığıyla dünya halklarının kardeşliğini geniş kitlelere iletmek istedik.

Dernekler yasası ileri sürülerek "üye olmayanlar burada gösteri izliyor" gerekçesiyle son günlerde derneğimiz aranmış, "dernek lokalinde bile üye olmayanlar görülürse" derneğin kapatılacağı söylenmiştir. Öte yandan, SSK ve Maliye'ye 1972-1977 tarihleri arasındaki döneme ilişkin ödenmemiş 1.200.000 TL dolayında borcu bulunmaktadır. 1,5 yıldan beri hem bu borçları belli taksitlerle ödemeye hem de Sinematek'e salonlu bir bina bulup daha işler bir şekil vermeye çalıştık. Toplu gösteriler en belirleyici gelir kaynağımızdı. Ne var ki bugün 500.000 TL yıllık kiramız ile borç taksitlerimizi ödeyememe durumu ile karşı karşıya bulunmaktayız. Sinematek ancak ekonomik olanaklar nedeniyle işlerliğini yitirebilir. Yoksa baskılar Sinematek'in kapanması için bir neden değildir.

—SİNEMATEK'E YÖNELEN BU BASKILARI HANGİ NEDENLERE BAĞLIYORSUNUZ?

—En büyük neden kapıları kitlelere açmış, kitlelere ulaşmış olmasıdır. Ve bu egemen güçlerin sanat anlayışı ile çeliştiği içindir ki, Sinematek'in kitlelere ulaşması istenmemektedir.

—BASKILARA KARŞI TAKINDIĞINIZ TAVIR VE İZLEYECEĞİNİZ YOL NE OLACAKTIR?

—Yasadışı bir örgüt olarak gösterilmek istenmesine rağmen Sinematek'in demokratik bir kültür kurumu olduğunu ve bu hattını inatla koruyacağını belirtmek isteriz. Sinematek'in hem baskılara karşı direnebilmesi ve hem de içinde bulunduğu ekonomik zorlukları yenebilmesi için, tüm ilerici, demokrat, yurtsever, devrimci kişi ve kuruluşları, Sinematek'i ekonomik yanıyla (üye olarak) desteklemeye çağırıyoruz. Üye olmayan sinemaseverleri gösterilere alamayacağımızı da bu açıklamanın ışığında vurgular, bu tavrımızın anlayışla karşılanmasını isteriz.

15 yıldan beri tüm ülkelerle geliştirilen ilişki sayesinde, değişik ülkelerin kültür, gelenek, mücadele deneyimlerini halkımıza aktarmaya, halkımızın somut durumunu dışarıya gönderdiğimiz filmlerle dünya halklarına iletmeye devam edeceğiz. Yeter ki ekonomik sorunları hep beraber aşabilelim.

"Zoltan Fabri Petrospektifi 1. Bölüm" filmleri sergilenemiyor

SİNEMATEK YAYINLADIĞI BİLDİRİDE FİLMLERİN GÜMRÜKTEN ÇEKİLEMEDİĞİ İÇİN ERTELENDİĞİNİ AÇIKLADI

Türkiye Sinematek'in 15—27 Ocak tarihleri arasında gerçekleşeceğini bildirdiği "Zoltan Fabri Petrospektifi 1. Bölüm" gösteri programı filmleri, gümrükten çekilemediği için, ileri bir tarihe ertelendi.

Bu gösteri programı nedeniyle, Sinematek'in konuğu olarak 15 Ocak tarihinde Macaristan Film Arşivi Müdürü ve Sinema Tarihçisi Dr. İstvan Molnar, Macaristan Film Enstitüsü Müdür Yardımcısı Bayan Sara Czaszar Türkiye'ye geldiler.

Sinematek'in basına ve ilgililere bildirdiği konuklarla yapılacak olan basın toplantısı kararlaştırılan gün ve tarihte yapılamadı.

Sinematek, yayınladığı basın bildirisinde bu durumu şöyle açıklıyor: "Türkiye Sinematek'inin bugüne kadar çeşitli zorluklar ve engellemelere karşın 'Sözüne güvenilebilir' kavramına gölge düşürdüğüne inanıyoruz. Gelen konuklarla birlikte Macar Konsolosluğunda yapılan görüşmede gerek Başkonsolosluk yetkililerinin gerekse Macar konuklarımız, doğan aksaklıklar nedeniyle bu basın toplantısına katılmayı yersiz buldular. Her ne kadar ikna etmeye çalıştıysakta kararlarından vazgeçiremedik. Doğan bu aksaklıktan ötürü sizlerden özür diliyoruz. Bizleri anlayışla karşılayacağınıza inanıyoruz."

Sine-Sen ikinci olağan genel kurulu pazartesi günü yapılıyor

İKİNCİ OLAĞAN GENEL KURULA SİNEMA EMEKÇİLERİNİN SENDİKAL PLATFORMDA VERECEKLERİ ONURLU MÜCADELENİN DÖNÜM NOKTASI OLARAK BAKILIYOR

HABER MERKEZİ

Kuruluşu çok yeni olan, DİSK'e bağlı Türkiye Sinema Emekçileri Derneği, gelişme çabalarına yardımcı olmaları isteğinde bulunan, bir basın bildirisi yayınladı.

Kendi çabaları ile gelişme uğraşı veren, DİSK'e bağlı Sine-Sen yayınladıkları bültende "Yıllardır Türkiye sineması hükümetlerin ilgisizliği nedeniyle, kendi içinde gelişme mücadelesi vermiştir. Sinema sanatının ve onun temsilcileri olan Sinema emekçilerinin sorunlarının güçlüğü, hepinizce malumdur. Biz Sine-Sen olarak bu ağır sorunların bilincindeyiz. Türkiye sinemasının saygınlık kazanabilmesi, Sinema emekçilerinin ekonomik ve mesleksel sorunları gibi, ağır sorunlarının çözümlenmesi doğrultusunda, değerli basınımızın katkılarının zorunlu olduğuna inancımız tamdır.

Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası Sine-Sen'in, iki yıllık ömründe, basın ilişkilerinin sağlıklı olduğunu söylemek mümkün değildir. Nedeni, Sine-Sen yönetiminin, sendikal platformda, amatör çalışmasıdır. Sinema emekçilerinin örgütlü mücadelesinin, geniş halk kitlelerine değerli basınımızın katkılarını esirgemeyecekleri konusunda inancımız tamdır. Sinema emekçilerinin bu onurlu mücadelesinde, ferdi ve grupçu anlayışlara karşı benimsetilmesi doğrultusunda inancımız tamdır. Sinema emekçilerinin bu onurlu mücadelesinde, ferdi ve grupçu anlayışlara karşı, birlikten yana, kararlı bir mücadele, Sine Sen'in, temel ilkelerinden birisidir.

Sinema Emekçilerinin sendikal platformda verecekleri onurlu mücadelenin dönüm noktası, 21.1.1980 pazartesi günü yapılacak Sine-Sen 2.Olağan Genel Kurul toplantısı ile gerçekleşecektir. Sinema emekçilerinin, sinema sanatı için verecekleri bu mücadeleye yol gösterici, yapıcı bir biçimde katkıda bulunmanızı diliyor, desteğinizi bekliyoruz"

Tüm sanatçı örgütleri birleşme çabaları başladı

HABER MERKEZİ

Tüm Sanatçı Örgütleri, birbirinden kopuk, karşılıklı haberleşmeden uzak çalışmalarının, ekonomik ve toplumsal etkinliklerini engellediğini belirterek, bir çatı altında toplanmaya karar verdiler.

Birleşme yolundaki ilk çalışmalarını, geçici bir kurul oluşturarak, Sinematek Derneği Salonunda, 21.1.1980 tarihinde, saat 21.00'de yapacakları toplantı ile başlatacaklar.

Tüm Sanatçı Örgütleri, kuracakları birliği, belli bir anlaşma çerçevesinde sürdüreceklerini açıkladıları "Sanatçı Örgütleri Birliği Anlaşma İlkeleri" bildirisinde koşulları açıklanan birleşme şöyle:

"Ülkemizde tüm sanatçı örgütleri ve sanatçılar, birbirinden kopuk ve karşılıklı etkileşimden ve iletişimden uzak bir şekilde varlıklarını sürdürmekte, değişik sanat dallarının yaratıcı ve yorumcuları, günümüzde gittikçe güçleşen yaşam koşullarından zamansızlık, yersizlik, maddi olanaksızlık gibi etkenlerle, birbirlerinin ürünlerini yeterince izleyememektedir. Bu durum sanatçıların gelişimlerini köstekleme, iletişim olanaklarını kısıtlamakta ve sanatçıların ekonomik, toplumsal haklarını elde etmelerine engel olmaktadır. Yukarıdaki olumsuz koşulları, olumlu biçimde değiştirmenin ilk yolu, bir çatı altında toplanmaktan geçer.

— Yasal olarak dernekler ve sendikalar ayrı ayrı iki federasyonda birleşebilmektedir. Bu yoldaki çalışmaları yapmaya, oluşma biçimi aşağıda belirtilen Genel Yönetim Kurulu hükümlüdür.

— Aşağıda isimleri yazılı örgütlerin birer temsilcilerinden oluşacak Genel Yönetim Kurulu yukarda özü belirtilen çalışmaları yürütmekle yükümlüdür. Genel Yönetim Kurulu, işlerde ivedilik sağlamak amacıyla beş kişiden oluşan bir yürütme kurulu seçer. Yönetim Kurulu kararları, üye tam sayısının üçte iki oyuyla alır.

— Bu birliğe yeniden katılmak isteyecek örgütlerin, Türkiye sanat yaşamının etkinliklerini ve yetkinliklerini kanıtlamış oldukları konusunda Genel Yönetim Kurulunca karar alınmış olması gerekir.

Bu birleşime katılan dernek ve sendikalar şimdilik şunlar:

— Türkiye Yazarlar Sendikası
— Sinema Emekçileri Sendikası
— Perde ve Sahne Sanatçıları Sendikası
— Tiyatro Sanatçıları Derneği
— Görsel Sanatçılar Derneği
— Türkiye Sinematek'i
— Karikatürcüler Derneği
— Müzisyenler Sendikası
— Kameramanlar Derneği
— Tiyatro Yazarları Derneği
— Sanatçılar Birliği

FİLM—SES
DETÇA
İFSAK
FOTOS
GRAF—SAN
MUSBET
TÜM—İŞ
TRT—DER
YÖN—SEN
SİYAD

"Seyran"dan verek haberi

Ali İhsan MIHÇI

"Seyran Destanı", Gülten Akın'ın son şiir kitabıdır. (Cem Yayınevi, İstanbul 1979, Resimler: Abidin Dino.)

Daha önceden de Rüzgar Saati (1956), Kestim Kara Saçlarımı (1960), Sığda (1965), Kırmızı Karanfil (1971), Maraşın ve Ökkeşin Destanı (1972), Ağıtlar ve Türküler (1976) adlı şiir yapıtlarıyla tanıdığımız ozan, bu kez halk tarihinin verileriyle yüklü bir destanla çıkıyor karşımıza. (Bu olumlu tavrından dolayı Gülten Akın'ı kutlarken, idealist tarih anlayışının kemikleştiği bir ortamda halk tarihi üzerine çalışmalar yapan ve bu çalışmalarının sonuçlarını sanatsal düzeyde tam anlamıyla yansıtamadan aramızdan ayrılan ozan Ceyhun Atuf Kansu'yu burada saygıyla anıyoruz.)

Seyran Destanı, bir "sunuş" yazısı ile iki "bölüm"den oluşuyor.

Birinci bölümün iskeletini "gelirik dizisi" denilebilecek şiirler oluşturuyor: Çorumdan Gelirik, Yozgattan Gelirik...vb. Bu şiirler ve ötekiler Anadolu halkının tarih boyunca sosyo-ekonomik yapılarca biçimlenen yaşamını savaş, kıtlık, göç gibi olgular bağlamında anlatıyor. Halktaki toplumsal bilinç oluşumunu tarihsel süreç içinde saptayıp yansıtıyor.

İkinci bölüm, bu genel tarihsel yaşayış biçimine mekan özelinde yaklaşırken günceli de kucaklıyor. Seyranbağları gecekondularında yaşayan yığınlar gündeme getiriliyor burada. Kadını erkeği, yaşlısı genci çocuğuyla insan olarakvaroluşunu kavratan bilince erip toplumsal mücadeleye atılanı, feodal üst yapısını büyük kente taşımanın trajiğini yaşıyanıyla , ama hepsi sancılı bir geçim derdinde, gelecek derdinde yığınlar... "Seyran"ı destan kılan, bu yığınların yaşamı şiirleştirilirken saptanan ve uygulanan ilkelerin doğruluğudur.

Gülten Akın, bir destan ozanıdır. Bunu söylerken, uzun şiirin yazılışındaki güçlükleri gözönünde tutuyoruz. Destan, bir soluk ve ustalık işidir.

Gülten Akın'ın Seyran'ı , belirlediğimiz bu ilkelerin gerçeklik kazanması nedeniyle destan olabilmiştir. Ama bu kadar da değil.

Destan, bireyi anlatırken dehalkı, halktaki çoğulu anlatabilmelidir. Mitolojik çağlara özgü destanlarda ve manzum halk destanlarında bu vardır, çağdaş destanda da bu olmalıdır.

Seyran'ın destan olarak başarısı, Anadolu halkının özünü tarihsel ve güncel boyutlarıyla verebilmiş olmasından ileri gelir.

Gülten Akın ,beyinle yüreğin dengesini kurabilen sayılı ozanlarımızdan biridir.

Gülten Akın'ın halk kültürü üzerine yoğun bir çalışma yaptığı anlaşılıyor. Halk kültürünün demokratik öğelerini ayıklayıp şiirine ustaca koyabiliyor çünkü. Örneğin,halkın o ünlü yaratımını monte etme kolaylığına kaçılmaksızın, şiire emiştirilmiş olarak görüyoruz. "Kalanlar/ Şalvarı saltah Osmannı/ Ohçuru kaltah Osmannı/ Ekende yoh, piçende yoh/ Yiyende ortah Osmannı/ Diyerek, bilerek, diyebilerek,/Verdiler/ Yaban ördekleri, alabalıklar....." (s. 34) Buna ilişkin bir başka örneğe de, "Kırşehirden Gelirik" adlı şiirde rastlıyoruz. Aşık Paşa'ya ait şu beyit, şiirin ve genelde Seyran'ın içeriğiyle bütünleşiveriyor. "Pes bilin yalnız kişi güçsiz olur/ Birikenin devleti uçsuz olur."(s. 40)

Gülten Akın, türkü ve ağıtlara yansıyan halk duygularını, bunun belirlediği halkça özü kavrayıp şiirini onlarla besliyor. En güzel örneklerini Ağıtlar ve Türküler'de gördüğümüz bu yararlanma biçimi Seyran'da da görülüyor. Örneğin şu şiir parçalarında Anadolu halkının edilgin başkaldırı biçimlerinden biri olan ağıt ve türküden hem biçim, hem de söyleyiş olarak nasıl yararlanıldığını saptıyoruz:

"Kayşadır toprağı Kemaliyenin/Akar gider Karasuyla dello can/...Yozur gider bahçesinden bağından/ Dello can sana kurban." (s. 61) .."Adı Osman olan/Girdi kaç dövüşe çıktı kaç kıtlıktan/Yediği ağaç kabuğu/Soldu Mucurun kavakları/ Sebep aman aman aman/Efendim aman." (s.40) "İbrahimim ben öleydim/Uğruna köle olaydım/Uzanmış da Ankara'nın orta yerine/Gövdesi dünyayı sarsıp durdurmuş/ Nen eyle diyor anası/Onaltı yaşında ufacık öyle/ Yavrum nen eyle dalım nen eyle." ((s.104).

Halk dilini özümsemişlikten kaynaklanan doğal gür bir anlatım Gülten Akın şiirinin başlıca belirleyicilerinden biridir. Halkı, kendi dilinin zengin kaynaklarından kopmadan yine kendisine anlatmada, kısacası halka ulaşma şansı yüksek bir şiirin inşasında bu dil özelliğinin rolü yadsınamaz. Üstelik bu başarı, sanatla kitleler arasında kurulması gereken bağın bir yanını (estetik yan) yeniden düşünmemize de olanak sağlıyor.

Birkaç belirgin özelliğine yalnızca değinebildiğimiz Seyran Destanı, bizce 1979 yılının önemli şiir olaylarından biridir. Onun görkemli şiirsel dünyasına girmek, "ellerinin bilincinde olan dev"in soluğunu duymak, sözcüğün tüm anlamlarıyla "seyran etmek" gerek.



'Babanın Gorilleri" adlı oyunun yönetmeni ve baş oyuncusu Zihni Küçümen ile söyleşi

SEVGİ ARGUN

İstanbul Şehir Tiyatroları ikinci sezon oyunlarından olan "Babanın Gorilleri" adlı yapıt, Kadıköy Şehir Tiyatrosunda başarı ile devam ediyor.

Adnan Giz'in yazdığı Zihni Küçümen'in hem yönetip, hem de başrolünü oynadığı "Babanın Gorilleri" adlı yapıtın dekor ,ve kostümlerini Feyza Zeybek, Müziğini ise Uğurtan Atakan ile Tayfun Gültekin ortak çalışarak hazırladılar.

"Babanın Gorilleri" adlı yapıtın yönetmeni ve başoyuncusu Zihni Küçümen oyunun konusu için şunları söyledi.

"Kendi sınıfından olmayan bir kadınla evlenerek, sınıf atlamak isteyen bir adam, muhakkak kadının esiri olmak durumunda. Erkek ezikliğini yansıtarak, sınıf ayrılığını işlemekte.

Çok yönlü anlatımları var. Bir diğer konusu kapitalizme geçemeyen ülkenin bozuk düzenini işledik, Ezilen bir sınıf, bu sınıfın bilinçsizliği, diğer taraftan kadınların erkek ilişkilerindeki tavırları. Aslında tümü bilinçsiz toplum ürünleri ve burjuvazinin tutumu.

Bütün zorluklara rağmen sergilenmeye devam edilen yapıt, gelecek sezon Fatih Şehir Tiyatrosunda da gösterilecek. Büyük olasılıkla Mart ayında ise Harbiye Şehir Tiyatrosunda sergilenecek.

Ancak, başarı ile devam eden oyunun, oyuncuları, soğuğun kaşısında başarılarını sürdüremiyorlar. Camları kırık bir tiyatro ve canlarını, dişlerine takıp halka karşı görevlerini aksatmak istemeyen bir ekip.

Oyunculardan Ayşegül Yalçın, bu konuyu İstanbul Şehir Tiyatroları Genel Sanat Yönetmeni Hayati Asılyazıcıya iletti. Fakat bir çözüm getirilmedi. Yakıtsızlık zaten canlarına tak ederken bir de camların kırık olması şartları daha da kötüleştiriyor. Tüm bunlara rağmen soğuk demeden, hasta demeden aksıra öksüre oynuyorlar yine de ve oynayacaklar da belki Kadıköy'de değil de Fatih'te, Tepebaşında. Ama orada devam ederlerse belki bir daha hiç oynayamayacaklar.

Oyun bitiminde, sonuç seyirciyle tartışılıyor. Bu da değişik bir yöntem. Tiyatro olayını bu sonucu tartışarak mesaj iletmek istiyoruz"

İbrahim

(Baştarafı 1. Sayfada)

"Olayın meydana geldiği apartmandan zayıf uzun boylu, kambur bir kişi çıktı. Çevresine bakındıktan sonra koşarak pazar yerine doğru gitti. Hemen tabancamı aldım, aşağıya indim. İlk amacım kaçan kişiyi yakalamaktı. Ancak bu şahıs benden oldukça uzaklaşmış ve pazar yerine doğru gitmişti. Bu sırada apartmanın içinden (İmdat) sesleri geldi. Bunun üzerine apartmana giderek sesin geldiği kata girdim."

Görgü tanığı polis memuru Serdar Alten'in 34-PD plakalı Nova marka bir otodan bahsettiğini söyleyerek Mahkeme heyetinin sanıkların hangisinin kaçan kişiye benzediğini sorması üzerine şunları söyledi:

"Kesin olarak birşey söyleyemekle beraber, ayağa kaldırarak bana göstermiş olduğunuz sanıklar arasında, İbrahim Çiftçi ve Ercüment Gedik'in apartmandan çıkan, çevresine bakan ve sonra pazara doğru koşarak giden kişiye benzediğini söyleyebilirim. Bu kişiler cüsse itibariyle yukarıda tanımladığım kişiye benziyorlar."

Bilindiği gibi İbrahim Çiftçi adlı sanık Savcı Doğan Öz'ün öldürülmesi olayının faili olarak idam cezasına çarptırılmış, Askeri Yargıtay idam kararını esastan bozmuştu.

Tutuklu

(Baştarafı 1. Sayfada)

"Zeytinburnu operasyonu davası olarak adlandırılan ve kayınbiraderi Ali Naki Özkan'ın yargılandığı dava dosyasında Emniyet 2. Şube Müdürü Nihat Çamadan imzalı 5.6.1979 tarihli yazı ile 13.4. 1979 tarihinde Fikirtepe İş Bankası ve Ziraat Bankası soygunlarında Cemal Şener'in bulunduğu ve hakkında Kadıköy Sorgu Hakimliğinin 79/16 sayılı kararı ile gıyabi tutuklama kararı bulunduğu belirtilmektedir. Oysa Cemal Şener bu tarihlerde Uğur Gür'ü öldürmeye teşebbüsten Sıkı Yönetim Askeri Mahkemesi 79/22 sayılı davasında yargılanmakta idi ve bu suçtan beraat etti.

Öte yandan söz konusu banka soygunları ile ilgili olarak başka şahıslar hakkında Sıkı Yönetim Askeri Savcılığınca iddianame tanzim edilmiş ve dava açılmış bulunmaktadır."

Avukat Nebi Barlas, bu belgenin hiç ilgisi olmadığı halde Zeytinburnu operasyonu dava dosyasında bulunmuş olmasının hayret verici olduğunu belirttikten sonra, ayrıca da Cemal Şener'in Niğde Cezaevinde tutuklu bulunduğu sırada emniyet yetkililerince adının Cerrahpaşa soygununa karıştırılmış olduğunu ve bütün bunların bu şahıs hakkında emniyetin giriştiği tertipleri ve Adaleti yanıltma girişimlerini açıkça ortaya koymakta olduğunu söyledi.

ABD

(Baştarafı 1. Sayfada)

masına karşin, özellikle Milli Savunma eski Bakanı Neşet Akmandor, Ecevit hükümeti zamanındaki hazırlıklara ait geniş açıklama yaptı.

CHP Genel Başkanı Ecevit de "Anlaşmaların henüz tam şeklini almadığı" ancak "Kendi zamanlarındaki esaslardan tehlikeli ve önemli bir ayrılma olmadığını, "bu nedenle" Anlaşmanın Meclislerde görüşülmesi dışında acele ve kırıcı davranışlara girilmemesi"ni istedi.

Ecevit'in "Henüz tamamlanmamış" olan anlaşmaların kendi hazırlıklarına uygun buluşu hakkındaki yargının Demirel ile yaptığı görüşmede edindiği bilgiye ve kendisine verilen güvenceye dayandığı anlaşılmaktadır. Ancak Ecevit'in bu konuşmasına karşılık önergeden imzalarının alınmasını isteyen milletvekili sayısı sadece 3 oldu. İmza sahipleri konunun Meclis soruşturması değil, Meclis araştırması olduğunu, ancak Meclis araştırması önergesinin grup kararına bağlı olduğundan bu yolun seçildiğini bildirdiler.

Bilindiği gibi kazai bir denetleme yolu olan Meclis soruşturması açılabilmesi istemlerine ve bu isteme bağlı oylamalarda grup kararı alınması Meclis İçtüzüğü'ne aykırı düşmektedir.

Öte yandan Türk Amerikan Savunma İşbirliği Anlaşmasının esas metinleri imzalandı, fakat anlaşmanın atıfta bulunduğu üç anlaşma henüz imzalanamadı. Bu olay bazı çevrelerin alt anlaşmalarda kesin mutabakata varılmadan ana anlaşmayı imzalaması yolunda hükümete telkinde bulunulduğu şeklinde yorumlanıyor.

Son gelen bilgilere göre üslerin yönetimi şöyle belirleniyor. Üsler bir Türk komutanının emrinde olacak, ancak yabancı personelin de bir komutanı bulunacak ve Türk komutan ile bu yabancı komutan muhatap olacak.

Bu arada dışişleri yetkilileri üslerin NATO dışı kullanıma açık olmadığını, teknisyenler düzeyindeki bu konuda bir tutumun da Amerikalılar tarafından geri alındığını belirtiyorlar.

Türk—Amerikan Savunma İşbirliği Anlaşması konusunda 1959 yılında Cento çerçevesinde imzalanan ikili anlaşmanın yürürlükte olup olmadığı karanlıkta kalan bir nokta olarak belirmektedir.

Açığa

(Baştarafı 1. Sayfada)

olacağımız bilinmeedir." dedi.

TMMOB Genel Başkanı Öztürk konuyla ilgili olarak şunları söyledi:

"Geniş emekçi yığınların yıllardır çektiği sıkıntıların yaratıcıları, bugün tam bir pişkinlik içinde yeni yeni baskı tasarıları ile sıkıntı çekenlerden hesap sormağa kalkmaktadırlar. Faşist katiller cezaevlerinden kaçarken, her gün birçok üyemiz faşist çetelerin silahlı saldırılarına hedef olurken, alınan ücretlerle ev kiraları bile karşılanamazken, açlık, yoksulluk, soğuk, emekcilere dayatılırken, bu sorunların üstüne gitmeyenler, faşist odakların üstüne gitmeyenler sürdürülen bu baskılarla, saldırılarla, kıyımlarla, sürgünlerle neyin çözülebileceğini sanmaktadırlar.

Bugün TÖB—DER yöneticileri aylardır gözaltında bulundurulmakta, Kahramanmaraş olaylarını protesto eden öğretmenler açığa alınmakta, TÖB—DER kapatılmaktadır.

Şurası açıkça bilinmektedir ki yaşanan sıkıntıların nedeni TÖB—DER ve TÖB—DER'li öğretmenler değildir.

Bir insanlık suçu olan faşizmi anayasal haklarını kullanarak protesto eden öğretmenlere ve örgütlerine yönelen ve daha da ağırlaştırılarak sürdürülmek istenen bu baskılar neyi sağlayacaktır? Emekçi halkın hangi sorununa çözüm getirecektir?

Bizler ne devrimci-demokrat-yurtsever öğretmenlerin ne de diğer emekçilerin mücadelelerinin bu yollarla durdurulamayacağına inanıyoruz.

Bu inançla:

— Baskı tasarı ve uygulamalarına karşı çıkılmasını,

— TÖB—DER'in açılmasını,

— Gözaltında bulunan yönetici ve üyelerimizin serbest bırakılmasını,

— Açığa alınan öğretmenlerin görevlerine iade edilmesini,

— Kış ortasında binlerce kamu görevlisine uygulanan sürgünlerin, kıyımların durdurulmasını, istiyoruz."

Vergi

(Baştarafı 1. Sayfada)

arandığını evinde herhangi bir suç unsuru olabilecek birşey bulunmadığı söylenen Dursun Kara'nın, Şentepe'de vurulan polisle ilgili olarak götürüldüğü ifade edildi. Kara'nın yakınları, kendisini gördüklerini ve yüzünde morluklar bulunduğunu söylediler.

Kafaoğlu

(Baştarafı 1. Sayfada)

"Hükümet başkanının ve Enerji Bakanı'nın beyanlarına göre, 1980'de 17 milyon ton petrol dışalımi yapacağız. Bu, 4 milyar 250 milyon dolarlık bir petrol faturası ödeyeceğiz demektir. Petrol dışındaki dışalım girdileri geçen yıl 4 milyar dolardı. Bu ürünlerin 1980'de en az yüzde 20 pahalılaştığını varsayarsak, 5 milyar dolarlık bir ödeme de bunlar için yapılacaktır. 1980'de yapılacak borç ödemeli ise en azından 1.8 milyar dolardır. Akseptans kredileri için 750 milyon dolar ödeme yapılması tahmin edilmektedir.

"Böylece dışarıya 11 milyar 800 milyon dolarlık döviz ödemesi yapmamız gerektiği ortaya çıkmaktadır. Buna karşılık döviz girdilerimiz şöyle hesaplanabilir: 2.5 milyar doları aşmayacak dışsatım gelirleri, 1.5 milyar dolar dolaylarında işçi dövizi, 2 milyar dolarlık mal mukabili dışalım ve akseptans kredisi olanağı, elde edilebilecek 1.5 milyar dolarlık kredi. Turizm gelirlerinin dış navlun ödemeleri ile emileceğini düşünürsek, 12 milyar dolara yaklaşan gereksinime karşı 7.5 milyar dolar bulunabilecektir. Bu ise 1980 yılında 4.5 milyar dolarlık, ya da 247 milyar TL'lık bir açık demektir."

Afganlı

(Baştarafı 1. Sayfada)

olanlar ağır baskılara uğradılar. 1 milyondan fazla insan Afganistan'ı terketmek zorunda kaldı. Bu sırada hiç bir emperyalist ülke ağzını açmadı. Çünkü Afganistan'ın başında o zaman emperyalizm ile işbirliği içindeki feodal beyler bulunuyordu" dediler.

Afganistan'ın emperyalizmin boyunduruğundan Nisan Devrimi ile kurtulduğunu ifade eden Afganistan'lı öğrenciler, yurtlarını terketmek zorunda kalan Afgan halkının geri döndüğünü, büyük toprak sahiplerinin ise ABD ve Çin'in yardımıyla karşı devrim çetelerini örgütlediklerini bu çetelerin daha sonra Afganistan'a sokulduklarını söylediler.

Hafızullah Amin'i emperyalizmin ajanı olarak niteleyen öğrenciler, Amin'in bir darbe sonucu Taraki'yi öldürdüğünü, Babrak Karmal'ın da aralarında bulunduğu birçok kişiyi ülkeden çıkmaya zorladığını belirterek, "Devrimin tehlikeye düşmesi üzerine devrimin liderlerinden Babrak Karmal ülkeye döndü ve Amin iktidardan uzaklaştırıldı. Emperyalizmin müdahalesi nedeniyle ülkenin içinde bulunduğu tehlikeye karşı hükümet Sovyetler Birliği'nden ekonomik, moral, askeri yardım istedi. Sovyetler Birliği, iki ülke arasında imzalanmış bulunan anlaşma uyarınca Afganistan'a yardım etti" dediler.

Hatay

(Baştarafı 1. Sayfada)

Valisi İlhan Sözgen'in hemen görevden alınmasını istedi ve "Bunu yapmazsanız Hatay'daki gerilimin ve orada akacak her damla kanın sorumlusu siz olacaksınız" dedi.

Hatay'da vatandaşın yanlı yönetimin sonunda devlete güvenini yitirme noktasına geldiğini ve kendi güvenliğini sağlama çabasına düştüğünü belirten Miski, halkın uçtaki militanların ardından yürüyecek noktaya geldiğini söyledi.

Şu anda Hatay Valisi olan İlhan Sözgen hakkında daha önce "valilik yapamayacağı" yolunda bir rapor hazırlandığını ve bu raporu hazırlayan kişinin de şimdi Gülcigil'in danışmanı olarak görev yaptığını açıklayan Miski yazısında özetle şöyle dedi:

"Bu raporda sağ görüşlü olduğu, laiklik prensiplerine uymadığı, ulu önder Atatürk'ün ölüm yıldönümü törenine özellikle katılmamak için 10 Kasım günü tekbirler getirerek hacca gittiği, çağdaş yönetim ilkelerine uymadığı, sağ görüşlü vatandaşların dışındakilerle diyalog kurmadığı belirtilerek valilikten alınması teklif edilmişti.

Yine valilik yaptığı ilde bir küçük partinin ilçe başkanıyla birlikte ve valilik yaptığı süre içinde onun arabasıyla hacca gittiği Rize ilinde yaygın bir kanıdır.

Bütün bunlardan sonra valinin Hatay'ı nasıl yönettiği gerçeği de ortada.

Sayın Bakan Hatay Valisini alın ve bu denli önemli sorunları olan bu ile gerçek Atatürkçü ve güçlü bir vali verin.

Bunu yapamazsanız Hatay'daki gerilimin ve orada akacak her damla kanın sorumlusu siz olacaksınız."

Yurt-Kur

(Baştarafı 1. Sayfada)

da dağıtmak için girişimlerini sürdürüyor.

Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal YURT—KUR Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Ali Rıza Çetik ile önceki gün bir görüşme yaparak, yönetim kurulu üyeliğinden istifasını sağladı. Öte yandan, BTGM yardımcısı ve YURT—KUR Yönetim Kurulu üyesi Hüseyin Avni Sağesen'in BTGM'den başka bir kuruma atanması için girişimlere başlandı. Ayrıca, Gençlik ve Spor Bakanlığı eski Müsteşarı, Bakanlık Müşaviri Nuri Kılcı'nın da muhtemelen BTGM'ne atanması için emir verildi.

Bilindiği gibi, 657 sayılı Personel Yasası gereğince, bir memur, kurum dışında bir göreve ancak kendi isteği ile atanabilmektedir. Ancak; gerek Sağesen'in, gerekse Kılcı'nın istekleri dışında bu görevlere atanacakları bildirildi.

İçişleri

(Baştarafı 1. Sayfada)

İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil ANKA muhabirinin "CHP'nin Hatay parlamenterleri düzenledikleri basın toplantısında vali ve emniyet müdürü ile bazı polisleri cinayet şebekelerine yataklık etmekle suçladılar. Bu konudaki görüşünüz nedir?" şeklindeki sorusu üzerine şöyle konuştu:

"—Suçlanmak istenen bu insanlar, namuslu ve vatanperver kişilerdir. Görevlerini tam anlamıyla ifa eden kişilerdir."

Bakan Gülcügil, CHP'li parlamenterlerin açıklamalarında kamuoyuna karakoldan kaçarken vuruldu diye açıklanan Ankara DEV—GENÇ eski Bakanı Necdet Bozkurt'un göğsünden tek kurşunla vurulduğu, bu nedenle kaçarken vurulmuş olmasının olanaksız olduğu yolundaki sözlerinin hatırlatılması üzerine şöyle dedi:

"Yapılan soruşturma sonucunda adaletin el koyduğu bir konu için hiç bir şey söyleyemeyiz. Eğer kurşun önden değil arkadan sıkılmışsa, bu konuyla ilgili raporlar zaten adaletin elindedir. Adaletin elinde olan bir konu için hiç bir şey söylenemez."

K.Maraş'ta

(Baştarafı 1. Sayfada)

"M.Ali Çeviker'in Ankara Adliyesi'nden kaçtığı şüphelidir. Sanık önce sorgulama yapma gayesiyle Emniyet Sarayı'na götürülmüş, sorgulama işleminden sonra Ankara Adliyesi'nde bulunan bazı sanıklarında Mamak Askeri Cezaevi'ne götürülmesi için buraya getirilmiştir.

Bu sırada Mamak Askeri Cezaevine götürülmek istenen sanık kaçma girişiminde bulunmuş, sanıkların yeniden yakalanmasından sonra yapılan sayımda Yüzbaşı Çeviker'in bulunmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca sanık Çeviker'in Emniyet Sarayı'nda ellerindeki kelepçenin çıkarıldığı ve bir daha takılmadığı da belirlenmiştir."

Bu arada Emniyet Sarayı'nda sorgusu yapılan Çeviker'in ellerinin kelepçelenmemesi konusunda güvenlik görevlisine bu konuda talimat verildiği öğrenildi. Ancak talimat verenin kimliği saptanamadı.

Bilindiği gibi Yüzbaşı Çeviker bundan bir süre önce evinde ordu yapısı çeşitli bomba ve silahla yakalanmış, yapılan sorgulama sonunda Çeviker'in ordudan alınma bomba ve silahları Kahramanmaraş'a naklettiği belli olmuştu.

Devrimci

(Baştarafı 1. Sayfada)

gözaltına alınmıştı. Baskın sırasında Sendika Genel Merkezi tamamen tahrip edilmişti.

Konuyla ilgili olarak Devrimci Demir-İş Sendikası Genel Başkanı Oktay İlhan yaptığı açıklamada şöyle dedi:

"Gerekçesiz olarak 1. Şube'ye götürülen 20 kişi 4.5 saat yaklaşık 100 polis tarafından tabanca kabzası, cop, tüfek dipçiği, tekme ve yumruk ile aralıksız vahşi bir işkenceye maruz kalmış küfur ve hakaretlere uğramıştır. 20 kişi ayakta duracak hali kalmayana kadar işkence edildikten sora, 48 saat gözaltında tutulmuştur.

Gözaltındakilerin adli tıbba çıkma isteği reddedilmiş, savcı karşısına bile çıkarılmadan serbest bırakılmışlardır. İşkencenin ve gerekçesiz gözaltına alınmanın sorumluluğunu başta vali ve kaymakam olmak üzere hiç bir yetkili üzerine almamaktadır. İşkenceden haberi olan emniyet yetkilileri, bu uygulamaya gerekçe olarak arkadaşlarının öldürülmesinden dolayı polislerin öfkesinin kabarık olduğunu "idare etmemiz" gerektiğini sıkılmadan söylemek zorunda kalmış olanları böyle geçiştirmeye çalışmışlardır."

ANKARA TEKEL BİRA FABRİKASI İŞÇİLERİNE İŞKENCE YAPILDI

Öte yandan Tekel Çiftlik Bira Fabrikası'ndan bir süre önce direnişe geçtikleri gerekçesiyle gözaltına alınan ve daha önce kendilerinden haber alınamadığı bildirilen 22 işçiye işkence yapıldığı öne sürüldü.

Tekel Çiftlik Bira Fabrikası işçileri adına yapılan yazılı bir açıklamada gözaltına alınan işçilere, fabrikada ve götürüldükleri Çiftlik Karakolu'nda işkence yapıldığı, gözaltındaki arkadaşlarına ve yakınlarına yemek getirenlere ağır hakaretler edildiği ve dayak atıldığı bildirildi.

İşçilerin can güvenliğinin sağlanması amacıyla işe geliş ve gidişler için servis otobüsü verilmesi ve 2. MC döneminde işe alınan ve usulsüz olarak alındıkları resmi mercilerce daha önce belgeleriyle saptanan MHP yanlısı komandoların işten atılması istenen açıklamada şöyle denildi:

"Gözaltına alınan 22 arkadaşımıza bizlerin gözü önünde insanlık dışı işkenceler uyguladılar. Sonra arkadaşlarımızı karakola götürdüler. İşkenceye oradada devam edildi. Arkadaşlarımıza yiyecek ve giyecek götüren diğer arkadaşlarımız ve yakınlarına da dayak atıp ağır hakaretlerde bulundular."

CHP Tunceli Milletvekilleri

"Öğretmen Lisesi'nin kapatılması yeni olayları körüklemeye yönelik bir plandır"

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Milletvekilleri Ali Haydar Veziroğlu ve Hüseyin Erkanlı dün parlamentoda ortak bir basın toplantısı düzenleyerek Tunceli Öğretmen Lisesinin kapatılması olayını anlattılar. Bu eylemin hükümete yarar getirmeyeceğini ve partiler arası diyaloğa engel olacağını bildiren Veziroğlu ve Erkanlı "İlgililer tarafından sesimizin duyulmaması halinde halk olarak ve halkımızı temsilen biz parlamenterler olarak yasal tüm demokratik haklarımızı arayacağımızı belirtiriz" diye konuştular.

Okulun kapatılması ile toplam 1200 öğrenci ve 36 memurun kış ortasında sokakta kaldıklarını hatırlatan CHP Milletvekilleri bu öğrencilerin Türkiye'nin çeşitli liselerine dağıtılmak istendiğini bildirdiler, ve şöyle dediler:

"Ezilmiş insanların çocukları olan, sorunları birbirinden farklı olmayan, sağcılık solculuk felsefeleriyle karşı karşıya getirilmiş ve getirilmek istenen avurtları çökük benizleri soluk, elmacık kemikleri çıkık elleri nasıra hasret beyinleri eğitim ve öğretime muhtaç bu insanları demokrasi kavramı anlayışı dışında bir düşünce içine itmeden birbirine yaklaştıralım."

Veziroğlu ve Erkanlı tüm basından okulun kapanmaması için etkin tavır beklediklerini ve Tunceli'de gelişebilecek her türlü olaydan hükümeti sorumlu tutacaklarını sözlerine eklediler.

Öte yandan Tunceli Öğretmen Lisesi'nin kapatılması okul aile birliğincede protesto edildi.

Faşistlerin eğitim ve öğretimin düzenli gitmesinden kuşku duyduklarını ve Tunceli'de yeni oyunlara giriştiklerini bildiren Okul Aile Birliği yöneticileri öğrenci-halk bütünleşmesinin engellenemeyeceğini ifade ettiler. Öğrenci ve halk üzerindeki baskılara son verilerek okulun hemen açılmasını istediler.

AKLA KARA

Evet mi, hayır mı?

(Baştarafı 2. Sayfada)

toplumun karnı toktur. Ve kimse inanmayacaktır" diyorlar.

Ayrıca, İskenderun'da bombalanan ve kurşunlanan polis karakolu ile bu olayın hiçbir bağlantısı olmadığını, ortada suçluların bulunmadığını belirtiyor ve "Yakalanan tek taksi şoförü vardır. O da, Mehmet Yılmaz adındaki MHP militanıdır" diye vurguluyorlar.

Oysa, tüm bu olup bitenlere karşın, TRT'de kamuoyuna yansıtılan sadece İskenderun'da bir karakola saldırıldığı ve polislerimizin şehit edildiği haberi.

Ne dersiniz? Abartıyor ya da uyduruyor muyuz?

Ve... Siz Sayın İçişleri Bakanı Gülcigil, tüm bu konularda susmayı mı, konuşmayı mı yeğleyeceksiniz?

Çin Pakistan'a

(Baştarafı 1. Sayfada)

tiler. Hindistan Haber Ajansı ise Çin Dışişleri Bakanı Huang Hua'nın Pakistan'ı ziyaret ettiği bir sırada Çin'in Pakistan'a büyük miktarda silah yolladığını bildirdi.

Beyaz Saray'a yakın kaynaklar Moskova Olimpiyatlarının boykot edilmesi ile birlikte, dünyanın başka bir kentinde olimpiyatlara benzer bir spor şöleni düzenlenmesi için çalışmaların yapıldığını ileri sürdüler. Ancak ABD müttefiklerinin böyle bir öneriye henüz "evet" demedikleri, sadece İngiltere'nin Carter'in yanında yer aldığını hatırlatan gözlemciler bu tür girişimin olimpiyat oyunlarının sonu olacağını söylüyorlar

ABD Dışişleri Bakanı Vance ise Sovyetler 16 Şubat'a kadar Afganistan'daki birliklerini çekmediği takdirde, Olimpiyatlara katılmayacaklarını resmen açıkladı.

Amerikan istihbarat kaynakları Sovyet birliklerinin son günlerde Kabil'e kamyonlarla TMS 65 kimyasal silah maddesi taşıdıklarını iddia etti. Bu kaynaklara göre, Sovyet birlikleri kimyasal silahların kullanıldığı bölgelerde harekat gerçekleştirecek niteliklere sahip.

"Cemaat-i İslami", adlı Afgan İslamcı gerilla örgütü ise Salang geçidine giden yol üzerinde şiddetli çatışmalar olduğunu bu arada 80 Sovyet askerinin öldürüldüğünü, Çin sınırına yakın bölgede de şiddetli çatışmalar olduğunu ve 200 Sovyet askeri öldürüldüğünü iddia ettiler. Öte yandan Hindistan Haber Ajansı, Çin'in Pakistan-Çin-Afganistan sınırında Pakistan'a yoğun silah gönderdiğini, kendi birliklerini de bu bölgeye yolladığını ileri sürdüler. Pakistan'ı ziyaret eden Huang Hua'nın Pakistan-Afganistan sınırına 15 km kadar yaklaşacağı da bu arada bildirildi. Huang Hua'nın Afganlı mültecilerle görüşmek üzere bu bölgeye gittiği, Pakistan'ın silahlı güçlerini modernleştirme konusunda Çin'in önemli rol oynayacağı daha önce haber verilmişti.

Bu arada yeni Afgan yönetiminin Dışişleri Bakanı Şah Dost Birleşmiş Milletler'de Afganistan ile ilgili görüşmelere katılmak üzere gittiği New York dönüşünde Moskova'ya gitti, SSCB Dışişleri Bakanı Gromiko ile bir görüşme yaptı.

Arap Kararlılık ve Direnme Cephesi'nin İslam Zirve Konferansı'nın 26 Ocak'ta Afgan sorununu görüşmek üzere Pakistan'da toplanması çağrısına karşı çıkması ve konferansın başka yerde toplanması önerisi ise Pakistan tarafından olumsuz karşılandı.

Dış politika

(Baştarafı 1. Sayfada)

laşmaya ilişkin görüşlerini Demokrat'a açıklayan Battal, "Türkiye'nin Amerika'nın, IMF'nin, OECD'nin ve AET'nin kontrolüne tam olarak girmesi politikasıyla karşı karşıya bulunduğunu" bildirdi.

ABD ile yapılan ikili anlaşmaların Anayasa'nın 65.nci maddesi gereğince Millet Meclisi'ne açıklanması gerektiğini belirten Battal şöyle devam etti:

"Genel görüşme önergemizin özel gündemde yer alarak çarşamba günü görüşülmesi için danışma kurulunda anlaşma oldu. Ancak hükümet bir genel görüşme önergesi çerçevesi içinde değil de Meclis'e ön bilgi verme ihtiyacını duyduğu anlaşılmaktadır.

ABD ile yapılan anlaşma NATO'nun esnek mukabele stratejisi gözönüne alınırsa Türkiye'ye ciddi bir koruma garantisi getirmemektedir. Buna mukabil Ortadoğu'yu Türkiye üzerinden Amerikan kontrolüne yardımcı olmak gibi sonuçlar doğurabilir.

Ayrıca 7 yıldan beri Türkiye'nin İslam alemine ve petrol ülkelerine yönelik dış politikası gözü kapalı bir Amerikancı politikaya terkedilmesi konusunda endişelerimiz vardır."

Battal baskı yasaları konusundaki görüşlerini açıklarken de anti-demokratik maddelere karşı çıkacaklarını ve bunları düzeltme yolunda tavır koyacaklarını kaydetti.

Şiddet olayları için etkin önlemlerin alınması yanlısı olduklarını ifade eden Şener Battal, "Ancak insan haklarına ve anarşistlerle masum vatandaşı bir tutan, masum vatandaşı ezen hükümlere müsaade etmemiz mümkün değildir" diye konuştu.

Battal baskı yasaları içinde yer alan "bomba" niteliğindeki anti-demokratik maddelere, tepki göstereceklerini açıkladı. Söz konusu yasaların düzeltilerek hızla geçirilmesi yolunda çaba harcayacaklarını da sözlerine ekledi.

NE ALIRSAN 12,5

Elektrik kısıntısı gübre üretimini de olumsuz etkiliyor

ANKARA (DEMOKRAT)

TMMOB adına Kimya Mühendisleri Odası tarafından düzenlenen Sanayi Kongresi'nin dünkü oturumunda gübre sanayii üzerinde duruldu. Kimya Yüksek Mühendisi Vedat Mıhladız'ın sunduğu bildiride gübre sanayiindeki darboğazın dışa bağımlılıktan kaynaklandığı belirtildi.

Ağır kimya sanayiinde önemli bir yeri olan gübre sanayiinin petrolden sonra en çok döviz harcanan ve enerji, teknoloji, hammadde sorunları olan bir alan olduğu ifade edilen bildiride, Türkiyenin gübre gereksiniminin yüzde 70'inin dışalım yoluyla karşılandığı, bunun da dışa bağımlılığın kanıtı olduğu belirtildi.

Türkiye'deki gübre sanayiinin düşük kapasite ile çalışma nedenleri ve yapılması gerekenler konusunda özetle şu görüşlere yer verildi.

"Türkiye'deki gübre sanayiinin kapasite kullanımının yüzde 35'inin altında olmasının önemli nedenleri:

—Dışa bağımlı hammadde,

—Teknolojinin yetersiz kalışı,

—Elektrik enerjisi darboğazı,

—Ücret politikasındaki yanlış uygulamalardır.

Gübre sanayiinde düşük kapasite nedenlerinin dağılışı:

Hammaddeye bağlı yüzde 25-85

Teknolojiye bağlı yüzde 10-70

Elektriğe bağlı yüzde 1-4'dür.

Hammadde ve elektrik üretici kuruluşların, gübre sanayiinde dışa bağımlılığı kalkacak yönde hemen çalışmalara başlanılmalıdır.

En kısa zamanda ülkedeki hammadde potansiyelini, gübre sanayiine öncelik vererek ele almak ve geliştirmek gerekmektedir.

Yurt içindeki mühendislik kuruluşları ve imalatçıların programlarını gübre sanayii gibi ağır kimya sanayiine dönük yönde hazırlamaları ve geliştirmelerinin sorunlarının çözülmesinde ve dışa bağımlılığı azaltmasında önemli bir yeri olacaktır."

İlk ve orta dereceli okullarda yarı yıl tatili başladı

ANKARA (DEMOKRAT)

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilk ve orta dereceli okullarda yarı yıl tatili dün başladı. Yarı yıl tatili 10 Şubat pazar akşamına kadar sürecek. İlkokul, ortaokul ve lise öğrencileri böylece 23 gün tatil yapacaklar.

İlk ve orta dereceli okullarda yarı yıl tatilinin 1 Şubat'ta başlaması gerekiyordu. Ancak kış şartlarının ağırlaşması ve yakıt sağlanmasındaki güçlükler yüzünden tatil öne alındı.

AP'li Bayraktar Vehbi Koç bile CHP'lidir

ANKARA (ANKA)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı 1980 mali yılı bütçesinin Bütçe Karma Komisyonu'nda görüşülmesi sırasında söz alan AP Bolu Milletvekili Müfit Bayraktar, "Vehbi Koç bile CHP'lidir" dedi.

Ecevit hükümeti dönemindeki enerji politikasını eleştiren Bayraktar, petrolde yapılan spot alımları" yererek, "Spot alımları nedeniyle devletin parası aracıyla, tefeciye aktarılmıştır. Stop alımlarına kesilen faturaların incelenmesi kesinlikle yapılmalıdır" şeklinde konuştu.

CHP'nin aracıya, tefeciye yaradığını söyleyen Müfit Bayraktar İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük kentlerin, lüks semtlerinde oturanların CHP'li olduklarını kaydederek, "büyük zenginler CHP'lidir. Vehbi Koç bile CHP'lidir" dedi.

Üstündağ: Anayasa, babayasa dümdüz edilerek görevliler sürülüyor

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, "Kar kış deyneden, hak hukuk dinlenmeden, Anayasa babayasa dümdüz edilerek binlerce devlet görevlisi sürülüyor, işçiler işlerinden atılıyor" dedi.

Üstündağ, partisinin Niğde ilinde düzenlediği toplantıda, dün yaptığı konuşmada yalnız son bir kaç gün içinde Çukobirlik'ten, Kartal ve Cibali Tekel Fabrikalarından atılan işçi sayısının binleri aştığını belirterek "Devlet kurumları belli görüşteki militanlarca işgal edilmekte, çağdışı görüşleri paylaşmayan memurlara insanlıkla, vicdanla bağdaşmayan saldırılar yöneltilmektedir, evler, işyerleri, parti binaları bombalanmaktadır" şeklinde konuşmasını sürdürdü.

Üstündağ, Demirel'in gelişiyle, yanlı tutumun başladığını, okulların, yurtların, dairelerin tekrar belli saldırganların işgaline devredildiğini sözlerine ekledi.

Halkın Gazetesi
Demokrat
Çatalçeşme sok. No:50
Cağaloğlu/İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3267/25
Ankara Bürosu:
Konur Sok. 24/19
Kızılay/ANKARA
Telefon: 17 01 41

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazılşleri Yönetmeni Bülent ÖZÜKAN

Sorumlu Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI
Yurt İçi
3 aylık 675.— TL
6 aylık 1350.— TL
1 yıllık 2700.— TL
Yurt dışı
3 aylık: 1350
6 aylık: 2700
1 yıllık: 5400

İLAN KOŞULLARI
2,3. sayfalar (süt.cm) 400 — TL.
Devam sayfaları (süt-cm) 450 — TL.
İlan sayfaları (süt-cm) 320 — TL.
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm) 700 — TL.
Yayın ilanları .... 400 — TL.
Küçük ilanlar (kelimesi) 10 — TL.

Demokrat ofset tesislerinde hazırlanmış Hürriyet ofset tesislerinde basılmıştır.

TÜPGAZ SORUNU ENERJİ SORUNUNUN BİR PARÇASIDIR



Neden tüpgaz kuyrukları?

Bir yanda kuyruklarda "Parasıyla rezil olan" milyonlarca yurttaş, diğer yanda tüpgaz dağıtımıyla milyonlarına milyonlar katan bir avuç azınlık......

1-ARAŞTIRMA İNCELEME SERVİSİ

Yaşamımızı kimler belirliyor hiç düşündünüz mü? Hiç kafa yordunuz mu, çoğu ürünün ne kadar üretileceğine, dayanıklılığına, fiyatına, kullanışlılığına hangi şirketler, kuruluşlar, kişiler karar veriyor? Tüpgaz kuyruğunda, otobüs kuyruğunda, yağ kuyruğunda, çeşme başında beklerken hiç üstünde durdunuz mu kimler bu eziyeti bize çektiren?

Çoğumuz yokluğu, kıtlığı çekilen temel ihtiyaçlarımızı nasıl bulacağımızı, bunlara nasıl para yetiştireceğimizi düşünmüşüzdür, yalnızca. Kimimiz ise düşümüşüzdür, sormuşuzdur, araştırmışızdır, öğrenmişizdir bizim adımıza karar verenleri, bizi egemenliklerinin kıskacına almış olanları.

Ama, çoğu kez bırakmışızdır yokluğu çekilenin bulunmasını, kıtlığı çekilenin bollaşmasını bize dayanılmazı yaşatan, eziyeti layık gören, baskı yapan, zulmedenlere, bizi sömürenlere ve onların sözcülerine. Sahip çıkmamışızdır sorunlarımıza, haykırmamışızdır hep birlikte yetti artık diye....

Sizin ülkenizde var mı tüpgaz kuyrukları diye sormak gerek dev petrol şirketlerine, tüpgaz ticareti ve dağıtımı yapan batılı şirketlere, Hayır olacaktır cevapları.... Bilirmiydiniz, tüpgazı Türkiye'ye tanıtan yabancı tekellerin ülkelerinde tüpgaz yalnızca pikniklerde kullanılır? Duydunuz mu, oralarda hemen hemen tüm evlere ucuz havagazı ve elektrik verilmekte yemek pişirilsin, ısınılsın diye...

Peki Türkiye'de neden tüpgaz kuyrukları var bol havagazı veya elektrik yerine? Neden tüpgaz patlamasıyla her yıl ölen yüzlerce insan? Çünkü Türkiye emekçisidir tüpgaz kuyruğunda ömür tüketen, parlamasıyla ölen, sakatlanan. Yabancı tekeller, onların ortağı yerli tekeller düşünür mü kasalarını doldurmaktan ötesini? Umurlarında mı hakın tüpgaz sorunu?

- HALKIN ÇIKARLARI KÖMÜR VE SU KAYNAKLARINDAN ELDE EDİLEN ENERJİYE AĞIRLIK TANINMASINI GEREKTİRİYOR.
- TÜPGAZ KULLANIMININ ARTMASI, PETROL TEKELLERİNİN, TÜPGAZIN DAĞITIMINI YAPAN VE TÜPGAZLA KULLANILAN OCAK VE FIRINLARI ÜRETEN TEKELLERİN KÂRINA KÂR KATMAKTADIR.

PARAMIZLA REZİL OLUYORUZ

Tüpgaz bugün, 30 milyonu aşkın halk kitlesini ilgilendiren bir sorun. Evlerdeki mutfaklarda, lokantalarda, kahvelerde, kafeteryalarda, hatta birçok yerde aydınlatma ve ısıtmada kullanılan tüpgaz, her geçen gün artan fiyatına rağmen sık sık yokluğu çekilen, kuyruklar yaratan bir sorun. Bir çoğumuz, günümüzün önemli bir kısmını, kuyruklarda geçiriyor, yazın sıcağı, kışın soğuğu demeyip saatlerce bekliyoruz. Gazetelerden tüpgaz kuyruğunda çıkan tartışma sonucu ölümle sonuçlanan kavga haberlerini okuyoruz. Tüpgaz yokluğu nedeniyle yemek pişiremeyen kadınla kocasının, çocukların tartışmalarını, hoşnutsuzluklarını duyuyor, yaşıyoruz. Kısacası, "paranla rezil olmak" dedikleri neyse, o, tüpgaz sorunu...

AMA TÜKETİM HIZLA ARTIYOR

Halk arasında "tüpgaz" olarak bilinen sıvılaştırılmış (likit) petrol gazı (kısaca LPG) ile ilk defa 1961 yılında tanıştı Türkiye toplumu. Sürekli buhar halinde bulunan ve en hafif petrol ürünü olan LPG, piyasada ilk kez, özel şekilde yapılmış çelik tüpler içinde 1961 yılında görüldü. Sözkonusu yıldaki toplam LPG tüketimi 630 ton. Bunun tümü de yerli üretim. Gelgelelim, 1961'de 630 ton olan tüketim, 1978'de 745 304 tona (yanlış okumadınız 745 bin 304 tona) çıkmış. Başka bir deyişle, 15 yıl içinde 15 kat artmış tüpgaz tüketimi. Hızla tüm şehirlerde, köylerde tüpgaz kullanımı yaygınlaşmış, çok sınırlı havagazı tüketicileri dışında kalan aileler, lokantalar, kahveler tüpgaz kullanmava baslamıstır.

1960'lara kadar mutfağında kömür mangalı veya soba kullanan kadın tüpgaz kullanmaya başlamış, ama tüpgaz kullanımı için gerekli ocak ya da fırını da alarak. Odun veya kömür kullanan lokantalardaki fırınların yerini tüpgazlı fırınlar, ocaklar, döner fırınları almış; kahvelerdeki dev semaverlerin yerini tüpgazlı kahve ocakları almış; köylerimizin üçte birine henüz elektrik girmediğinden gaz lambalarının yerini tüpgazlı lambalar almış durumda. Kısacası, tüpgazla sadece yeni bir yakıt türü değil, onunla birlikte yakıtın kullanıldığı yeni cihazlar da (ocak, fırın) girmektedir mutfaklara...



HEM TÜPGAZ SAT HEM EV EŞYASI!

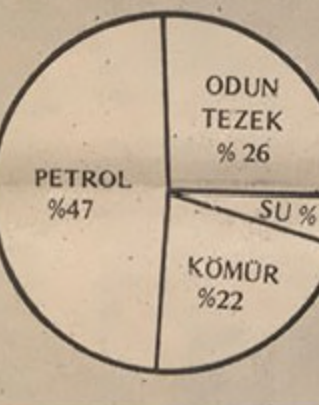
Bir tüpünüzün üstündeki markaya, bir de ocağınızın veya fırınınızın üstündeki markaya bakın. Çoğunlukla her ikisinin de aynı olduğunu göreceksiniz: İpragaz tüpü-İpragaz ocağı, Aygaz tüpü-Aygaz ocağı veya fırını. Ama tüpünüz Aygaz, fırınınız Türk Demir Döküm veya Arçelik de olsa pek birşey değişmez. Çünkü her ikisi de aynı patronun malıdır. Yani, bugün ocak, fırın üretenlerle, tüpgaz tüpü üretip dağıtıcılık yapanlar aynı firmalardır.

Tüpgaz kuyruklarında yorgun argın beklerken insanın aklına bir dizi soru takılıyor. Örneğin, neden tüpün içindeki gazı üreten ya da dışarıdan alan devlet, bu tüpgaz dağıtıcılarının arasında yok? Devlet, niçin piyasa'yı bu tekellere bırakıyor? Tüpgaz fiyatları sadece son iki yıl içinde % 120 artmış durumda. Neden? Niçin? "Tüpgaz ithal ettik, elimizde yeterli stok var" denmesine rağmen niçin hep kuyruklarda bekliyoruz? Ödediğimiz vergilerden oluşan Hazine kaynakları, Akaryakıt İstikrar Fonu'nun açığını kapatmada kullanılıyor. Nasıl? Neden? Niçin? Neden devlet LPG üreten ülkelerden doğrudan alım yapamıyor? Niçin bu işi çokuluslu ticaret şirketleri yapıyor? Yeterince depolama tesisi bulunmadığı için milyonlarca dolar tutarında "bekleme tazminatı" (Sürstarya) ödüyoruz. Neden? Niçin? İşte bu neden-niçinlere cevap bulabilirsek tüpgazdaki katmerli sömürüyü, bu katmerli sömürünün ardında kimlerin olduğunu görebilir, bizi paramızla rezil edip huzurumuzu kaçıranların kimler olduğunu iyice tanıyabiliriz. Ve kim dost kim düşman, kim bizden emekçilerden yana, kim domuzdan sömürücülerden yana öğreniriz.

ESAS ÇARPIKLIK ENERJİ POLİTİKASINDA

Tüpgaz sorunu enerji sorununun bir parçasıdır. Çünkü tüpgaz (LPG) bir petrol ürünü, petrol ise temel enerji kaynaklarından birisidir. Kömür, su, kaynakları, odun, tezek, ise bilinen diğer enerji kaynaklarıdır. Bugün Türkiye bu temel enerji kaynaklarından petrole dayanmış durumda. "Neden? Türkiye'de bu kadar çok mu petrol üretiliyor?" diye bir soru yöneltilebilir. Hemen cevaplayalım: Hayır. Tersine, Türkiye'nin petrol üretimi, tüketimi karşısında oldukça yetersizdir. Bu nedenle Türkiye petrolü dışarıdan almak zorundadır. Diğer yandan, Türkiye kömür ve su kaynakları açısından oldukça zengin olmasına karşılık, bu kaynakların ülkemizin enerji tüketimindeki payları, olması gerekenin oldukça altındadır. Aşağıdaki çizelge bu durumu somut bir biçimde göstermektedir.





Bu nedenle Türkiye kapitalizmi, enerji tüketiminin büyük bir kısmını dışarıdan sağlamak zorundadır. Böylece, petrole her yıl ödenen milyonlar nedeniyle, Türkiye'nin dışsatım gelirlerinin büyük bir bölümü tekrar gerisin geri dışarı akıyor. Oysa, halkın çıkarlarını gözönüne alan bir enerji politikası, ülkedeki kömür ve su kaynaklarına ağırlık verip petrol tüketimini en aza indirmek durumundadır. Ne var ki, bugün, enerji politikası da dahil olmak üzere toplumu ilgilendiren tüm politikalar halkın çıkarları gözönünde tutularak değil, egemen sınıfların çıkarları neyi gerektiriyorsa o yönde saptanmaktadır. Örneğin, halkın çıkarları ulaşımda toplu taşımacılığı gerektirirken, egemen sınıfların çıkarları, satılacak otomobiller, lastikler, yedek parçalarla sağlanacak kârlar nedeniyle bireysel taşımacılığın egemen olmasına neden oluyor. Aynı şekilde, halkın çıkarları kömür ve su kaynaklarından elde edilen enerji üretimine ağırlık tanınmasını gerektirirken, egemen sınıfların çıkarları enerji üretiminin esas olarak petrole dayandırılması sonucunu doğurmuştur. Gerçi bugün, televizyonlardan, gazetelerden izlediğimiz kadarıyla patronlar da artık kömür ve su kaynaklarına dayalı elektrik santrallarının kurulmasından yana gözükmektedirler. Ama milyonlarca varil petrol yutan özel otomobillerin yapımı durdurulsun, karayolları yerine demiryollarına ağırlık verilsin, fabrikalarda fuel-oil yerine kömür kullanılsın, elektrik üretiminden evler daha çok yararlansın, tüpgaz yerine elektrik kullanılabilecek kadar elektrik fiyatı ucuzlatılsın" dediğimizde, yine basacaklar yaygarayı: "Vatan haini, bölücü, komünist!.."

PETROL KULLANIMINDAN KİM KÂRLI ÇIKIYOR?

Kısacası, bugün enerji politikası petrole dayandırılmışsa, bunda, otomotiv sanayii tekellerinin, yani, İtalyan Fiat, Fransız Renault, Amerikan Ford, MAN gibi emperyalist tekellerin ve bunların Koç Holding, Mengerler, İş Bankası, Kadir Has, Ercanlar, Tatko gibi yerli işbirlikçilerinin çıkarı vardır. Petrol kullanımında, lastik sanayi tekellerinin, yani, Goodyear, Pirelli, Fisk, Goodrich gibi emperyalist tekellerin ve bunların Koç, Eli Burla, Tatko, Sabancı, Yapı Kredi Bankası, Garanti Bankası gibi yerli işbirlikçilerinin kârı vardır; Petkim'den ucuz hammadde alıp plastik eşya üreten tekellerin çıkarı vardır.

Ve eğer bugün mutfağımızdaki enerji türü, bir petrol ürünü olan LPG'ye dayandırılmışsa bunda da yine emperyalist tekellerin ve onlarla bütünleşmiş yerli ortaklarının çıkarı vardır. Tüpgaz kullanımının artması, petrol tekellerinin, tüpgazın dağıtımını yapan ve tüpgaz kullanılan ocak ve fırınları üreten tekellerin kârına kâr katmaktadır. Denilecektir ki, "Tüpgazı tüketici tercih ediyor." Evet, ama geride başka bir tercih bırakılıyor mu? Elektrik fiyatları yüksek tutularak elektrik kullanımı sınırlandırılıyor. Tüpgaz ise daha ilk yaygınlaşmaya başladığında bile oldukça keseye uygundu. O zaman herkes evindeki mangalı, sobayı rafa kaldırıp tügazlı ocaklar, fırınlar aldı. Sonraki yıllarda tüpgaz fiyatları arttı, ama birkez tezgâh kurulmuştu, yeniden mangala, sobaya dönmeyi pek kimse göze alamadı. Üstelik bugün de dahil, petrol ürünlerini ağırlıkla üretenin ve bunların fiyatlarını saptayanın devlet olduğunu gözönüne alırsak, egemen sınıfların enerji politikasının uygulayıcısı ve teşvik edicisinin de devlet olduğunu görürüz. Bu çarpık yakıt politikası sonucu kâr edenler, petrol tekelleri, dağıtıcı firmalar, ocak fırın üreten tekellerdir. Bu politikanın sonucu sömürülenler ise petrol işçileri ve tüketici emekçilerdir. Devlet ise bu süreçte, egemen sınıfların sömürü çarklarının daha hızlı dönmesini ve bu politikanın sürmesini sağlayan kurumdur. Bu sömürü mekanizması daha ayrıntılı incelendiğinde çok daha çarpıcı gerçeklerle karşılaşılacaktır.

YARIN
TÜPGAZ KUYRUKLARINI YERLİ YABANCI TEKELLER VE DEVLET YARATIYOR

ÇOCUK GAZETESİ

KİRAZLAR ÇİÇEKLENİRKEN

Bir varmış, bir yokmuş. Katanga adında bir ülke varmış. Katanga'nın dağı taşı, düzü bayırı hep ormanmış. Güneş ormana doğar, ormanda batarmış. Ayıdan file, arslandan kaplana, yılandan çıyana dek tüm hayvanlar yaşarlarmış bu ormanda. Güller en güzel kırmızılarını burada açarlar bülbüller en güzel şarkılarını burada söylerlermiş.

Katanga'nın insanları kara deriliymiş. Avladıkları hayvanları yerler, derilerini giyerlermiş. Yılın dört mevsimi sıcak olduğu için, çocuklar çıplak gezerlermiş.

Asırlarca önce dünyada köle ticareti varmış. İnsanlar hayvanlar gibi alınır satılırlarmış. Avrupalı zenginler Katanga'nın kara derili insanlarını zorla gemilere doldururlar, götürüp Amerikalılara satarak zenginliklerine zenginlik katarlarmış.

Gel zaman, git zaman Belçikalılar el atmışlar Katanga'ya. Yerüstü ormanlarla kaplı olan Katanga'nın yeraltı çok değerli madenler yatagıymış. Katangalılar yoksulluk kıskacında kıvranırlarken yeraltı zenginlikleri gemilerle Avrupa'ya taşınırmış durmadan.

Kurtarıcımızın öldüğü yıllarda Almanlar dünya zenginliklerini ele geçirmek için savaş hazırlığı yapıyorlarmış gece gündüz. Cismin bölünmez sayılan en küçük parçasını bölüp dünyanın en korkunç bombasını yapmak için çalışırlarmış.

Milyonlarca insanı bir anda yok eden atom bombası her madenden yapılamazmış. Örneğin, demirin atomunu parçalayarak bomba yapmak olanaksızmış. Atom bombası yapabilmek için ille uranium gerekliymiş.

O yıllarda Sengier adında bir Belçikalı Katanga Maden Birliği Başkanıymış. Katanga'da zengin uranium yatakları varmış. İngiliz fizikçisi Tizard'da bunu biliyormuş.

Fizik bilgini Tizard birgün Katanga'ya gelmiş. Madenci Sengier'i bulmuş.

"Sayın Sengier, gözünü dört açmalısın. Almanlar atom bombası yapmak için durmadan çalışıyorlar. Bunun için uranium çok gerekli" demiş.

Sengier bin ton uraniumu gemiye yükleyip Amerika Birleşik devletlerine gönderdiği günlerde savaş dünyayı kasıp kavuruyormuş.

Katanga'nın kara derili çocukları yavru maymunlarla oynamayı çok severlermiş. Birgün bir grup kara derili çocuk tuttukları maymun yavrusuna çeşitli gösteriler yaptırıp eğleniyorlarmış. İçlerinden biri gökte dolanan bir güvercin görmüş.

Güvercin çok uzaklardan geliyormuş. Çok yorgunmuş, Konmak için uygun bir yer arıyormuş. Ama çocukların kötülük yapmasından korktuğu için bir türlü konamıyormuş. Sonunda gelip alçak bir dala konmuş. Çocuklara sevgiyle bakıp yorgun yorgun ötmüş.

Güvercin çocukların da kendine sevgiyle baktıklarını görünce kanat çırparak gelip yanlarına konmuş. Ayağında da bağlı bir mektup varmış. Çocuklardan biri çözüp almış mektubu. Ama içlerinde okuma bilen yokmuş.

"Haydi, Postacı Amcaya okutalım!" demiş irice olanı.

Soluk soluğa gelmişler postacının yanına. Mektubu okumasını istemişler. Postacı çocukları kıramayıp okumaya başlamış.

Kardeşlerim,

Kırk beşin altı ağustosunda ben daha beş yaşımdaydım. Okula gitmiyordum. Sabahleyin ninem, "Haydi bahçeye git de biraz çiçek topla" demişti. Çiçek toplamayı çok severdim. Bahçeye gidip çiçek toplamaya başladığımda birden büyük bir parıltı olmuştu. Ödüm kopmuştu. Evler, ağaçlar yanıp kavrulmaya başlamışlardı. Ortalığı insan çığlıkları doldurmuştu. Sürünerek ninemin yanına gitmeye çalışmıştım. Bayılmışım.

Eko, o yıl beşinci sınıfa gidiyormuş. O sabah annesiyle birlikte karşılıklı kahvaltı ediyorlarmış. Sol elinde pirinç kâsesi, sağ elinde tahta çubuklar varmış. Tam lokmayı ağzına götüreceği sırada gözlerinin önünde ani bir parlama olmuş.

Naoka, Kız Kolejinin sekizinci sınıfındaymış. Okulda hep birlikte Kirazlar Çiçeklenirken şarkısını söylüyorlarmış. Kör edici bir ışık ve sağır edici bir patlamayla kendini kaybetmiş.

Yaşuşi ikinci sınıftaymış daha. Erkenden okula gitmiş. Ödevini yapıyormuş. Birden bir patlama olmuş. Ardından da her yer kararmış. O anda tavan çökmüş. Yıkıntıların altında kalmış Yaşuşi.

Megumi altıncı sınıftaymış o zaman. Sırtını bir direğe dayıyarak üç yaşındaki kardeşine kağıttan kayık yapıyormuş. Kardeşinin kucağında leblebi kâsesi varmış. Leblebileri birer birer ağzına atıyormuş. tam o anda patlama olmuş. Herşey çatır çatır yanmaya başlamış. Olduğu yere düşüp bayılmış Megumi. Annesinin "Megumi can! Megumi can!" diyen sesiyle kendine gelmiş.

İşte kardeşlerim, kırk beş ağustosunun Hiroşima'sından birkaç örnek sundum sizlere. Daha binlercesini yazabilirim.

Sizlere bu mektubu niçin mi yazdım? Dün okuduğum kitaptan öğrendiğime göre binlerce kardeşimizi yok eden atom bombası sizin ülkenizden bir gemiye doldurularak Amerika Birleşik Devletlerine gönderilen uraniumdan yapılmış.

Yoksul bırakılmış insanlar ülkesinin uraniumu atom olduktan sonra bir başka yoksul halkın başına patlamış. Ne acı değil mi?

Yarınların atomsuz dünyası için elele verelim can kardeşler.

Tomoyuki

Mektubun okunması bittiği zaman çocukların içleri buruk, gözleri nemliymiş. Yumruk yumruk üstüne koyarak atomsuz, sömürüsüz bir dünyanın kurulması için çalışacaklarına and içmişler.

İLHAN GÜNGÖR

BRECHT ALFABESİ

Resimleyen: Nural BİRDEN

Z

Zengin adamla yoksul adam
Yanyana, birbirine bakıyor
Ve solgun yüzlü yoksul adam
Ah, ben yoksul, sen de zengin
olmasaydın diyor.

TV'de BUGÜN

17.00	HABERLER
17.05	FLİPPER
17.30	BARAKA
18.00	KÜÇÜK EV
18.45	TAŞ DEVRİ
19.20	KAPTAN ONEDİN
20.00	HABERLER
20.35	BEŞ DAKİKA
20.45	İBİŞ'İN RÜYASI
21.30	SOLİSTLER GEÇİDİ

Programa katılan sanatçılar: Kamil Sönmez, Nilüfer, Kayahan, Sezen Aksu, Ajda Pekkan ve Iclal Eroğlu.

22.30	BARETTA
23.15	HABERLER